

ГРУПА НЕОХИМ

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2009 ГОДИНА

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	1
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	2
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА	5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ГРУПАТА	8
3. ПРИХОДИ	30
4. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ	31
5. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО	32
6. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ	33
7. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	34
8. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	34
9. ОБЕЗЦЕНКА НА АКТИВИ	35
10. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	36
11. ФИНАНСОВИ (РАЗХОДИ)/ ПРИХОДИ	36
12. РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА	37
13. ЗАГУБА/ДОХОД НА АКЦИЯ	37
14. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ	38
15. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	39
16. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ	40
17. АКТИВИ/(ПАСИВИ) ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ	40
18. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	42
19. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДОСТАВЕНИ АВАНСИ	44
20. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ЛИЦА	45
21. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ	46
22. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	47
23. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	47
24. БАНКОВИ ЗАЕМИ	48
25. ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДОСТАВЧИЦИ	49
26. ДЪЛГОСРОЧНИ ПРОВИЗИИ	50
27. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ	50
28. ДЪЛГОСРОЧНИ ФИНАНСИРАНИЯ	52
29. КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ	52
30. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ЛИЦА	53
31. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	53
32. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ	54
33. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ	54
34. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	55
35. ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА	55
36. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	56
37. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	57
38. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	64
39. ЕФЕКТИ ОТ ИКОНОМИЧЕСКАТА И ФИНАНСОВА КРИЗА – 2008 И МЕРКИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА ВЛИЯНИЕТО Й	67
40. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	67

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА

Групата Неохим (Групата) включва дружество-майка и неговите четири дъщерни дружества. На 18 ноември 2009 г. Групата е продала изцяло притежаваните от нея участия от капитала на едно от дъщерните си дружества.

Дружество-майка

Неохим АД (Дружеството) е регистрирано като акционерно дружество през месец юли 1997. Дружеството е създадено през 1951 година. Първоначалната съдебна регистрация като държавна фирма Неохим е с Решение от 2 април 1990 на Хасковски окръжен съд. Дружеството е със седалище и адрес на управление гр. Димитровград, Източна индустриална зона, ул. "Химкомбинатска" № 3. Последните промени в Устава на Дружеството и в органите на управление са вписани в регистъра на търговските дружества на 19 юни 2009 г.

Дъщерни дружества

Дъщерните дружества в Групата са:

- Неохим Инженеринг ЕООД - търговско дружество регистрирано в България с Решение на Хасковски окръжен съд № 348/2000 г. и със седалище и адрес на управление - гр. Димитровград, ул. Химкомбинатска №3;
- Неохим Кетъринг ЕООД - търговско дружество регистрирано в България с Решение на Хасковски окръжен съд № 349/27.12.2000 г. и със седалище и адрес на управление - гр. Димитровград, ул. Химкомбинатска №3;
- Неохим Протект ЕООД - търговско дружество регистрирано в България с Решение на Хасковски окръжен съд № 206/24.04.2002 г. и със седалище и адрес на управление - гр. Димитровград, ул. Химкомбинатска №3;
- Неохим ООД, Турция - търговско дружество регистрирано в Турция в Търговския регистър на гр. Одрин съгласно удостоверение №5507-8420/01.08.2002 г. и със седалище и адрес на управление – гр. Одрин, м. Киришхане №18.

На 18 ноември 2009 г. Групата е продала изцяло притежаваните от нея дялове от капитала на Тракия Прес XXI век ООД (Приложение № 35). Показателите от индивидуалния отчет на това дружество са включени в настоящия консолидиран годишен финансов отчет до датата на продажбата. Видът и регистрацията му е както следва:

- Тракия Прес XXI век ООД - търговско дружество регистрирано в България с Решение на Хасковски окръжен съд №4/04.01.2002 г. и със седалище и адрес на управление – гр. Димитровград, ул. Химкомбинатска №3.

ГРУПА НЕОХИМ

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2009 ГОДИНА

1.1. Собственост и управление на дружеството-майка

Неохим АД е публично дружество съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа.

Към 31 декември 2009 г. разпределението на акционерния капитал на дружеството-майка е както следва:

Еко тех АД	- 27.42 %
Евро Ферг АД	- 23.83 %
Кариферт Интернешънъл Офшор С. А. Л., Ливан	- 17.16 %
Агрофер Интернешънъл Естаблишмънт, Лихтенщайн	- 7.68 %
Неохим АД (обратно изкупени акции)	- 2.58 %
Златен лев холдинг АД	- 1.95 %
Универсален пенсионен фонд Съгласие	- 1.57 %
Лукойл Гарант България - УПФ	- 1.32 %
ДПФ Лукойл Гарант-България	- 0.96 %
УПФ ЦКБ Сила	- 0.87 %
Други	- 14.66 %

Дружеството-майка има едностепенна система на управление със Съвет на директорите, състоящ се от 9 членове, както следва:

Димчо Стайков Георгиев	Председател
Мохамед Хасан Мохамад Карабибар	Зам.председател
Димитър Стефанов Димитров	Член
Тошо Иванов Димов	Член
Васил Живков Грънчаров	Член
Джамал Ахмад Хамуд	Член
Виктория Илиева Ценова	Член
Елена Симеонова Шопова	Член
Химимпорт груп ЕАД	Член

Дружеството-майка се представлява и управлява от Димитър Стефанов Димитров - Главен изпълнителен директор и Васил Живков Грънчаров - Изпълнителен директор.

1.2. Структура на Групата и предмет на дейност

Към 31 декември 2009 г. структурата на Групата включва Неохим АД като дружество-майка и посочените по-долу дъщерни дружества:

	31.12.2009	31.12.2008	Дата на	Дата на
	Участие	Участие	придобиване	освобождение
	%	%	на контрол	от контрол
Дружества в България				
Неохим Инженеринг ЕООД	100	100	27.12.2000	-
Неохим Кетъринг ЕООД	100	100	27.12.2000	-
Неохим Протект ЕООД	100	100	24.04.2002	-
Тракия прес XXI век ООД	-	52	4.01.2002	18.11.2009
Дружества в чужбина				
Неохим ООД	99.83	99.83	13.08.2002	-

Предметът на дейност на дружествата от Групата е както следва:

- Неохим АД - производство на неорганични и органични химически продукти и търговска дейност;
- Неохим Инженеринг ЕООД, гр. Димитровград - проектантска и конструкторска дейност, производство и търговия с органични и неорганични химически продукти и други;
- Неохим Кетъринг ЕООД, гр. Димитровград - покупка на стоки или други вещи с цел да ги препродаде в първоначален, преработен или обработен вид, продажба на стоки от собствено производство и други;
- Неохим Протект ЕООД, гр. Димитровград - охрана на имуществото на юридически лица, сгради, помещения и стопански офиси, охрана на физически лица и тяхното имущество и други;
- Неохим ООД, гр. Одрин, Турция - внос, износ и вътрешна търговия на всички видове химически торове;
- Тракия прес XXI век ООД, гр. Димитровград - издателска дейност, полиграфическа дейност, рекламни услуги и други.

Дъщерните дружества се ръководят от управители както следва:

Управители

Неохим Инженеринг ЕООД	Валентин Петков Вълчев
Неохим Кетъринг ЕООД	Йордан Иванов Иванов
Неохим Протект ЕООД	Никола Костадинов Тутанов
Тракия прес XXI век ООД	Божидар Илиев Грозев
Неохим ООД, гр. Одрин – Турция	Георги Тодоров Лозев

Към 31 декември 2009 година общият брой персонал на Групата е 1,505 (31.12.2008 г.: 1,720) работници и служители.

1.3. Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на Групата, за периода 2007 – 2009 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2007	2008	2009
БВП в млн. лева	56,520	66,728	66,256
Реален растеж на БВП	6,2%	6,0%	-5,0%
Инфлация в края на годината	12,5%	7,8%	0,6%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.4198	1.3368	1.4055
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.3312	1.3873	1.3641
Среден валутен курс на турската лира за годината	1.0959	1.0309	0.9049
Валутен курс на турската лира в края на годината	1.1386	0.9052	0.9017
Основен лихвен процент в края на годината	4,58%	5,77%	0,55%
Безработица (в края на годината)	6,91%	6,27%	9,13%

Източник: Национален статистически институт и Българска Народна Банка

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ГРУПАТА**2.1.База за изготвяне на консолидираня финансов отчет**

Консолидираният финансов отчет на Групата е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2009 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

За текущата финансова година Групата е приела всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за нейната дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2009 г., не са настъпили промени в счетоводната политика на Групата, освен във въвеждането на новия консолидиран отчет за всеобхватния доход, прилагане изискванията на МСС 23 Разходи по заеми и нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени - в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Тези стандарти и тълкувания включват:

- МСС 1 (променен) Представяне на финансовите отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г.). Този стандарт въвежда отчет за всеобхватния доход, като поставя акцент на разделението на промените в собствения капитал в резултат на операции със собствениците (капиталови операции) от тези, които не са резултат от операции със собствениците. Общият всеобхватния доход може да бъде представен или в един отчет на всеобхватния доход (обхващайки отчета за доходите и всички ефекти в собствения капитал, които не са резултат от операции със собствениците), или в два отчета – отчет за доходите и отделен отчет за всеобхватния доход. Допълнително, наименованието на счетоводния баланс е променено на отчет за финансовото състояние, а форматът на отчета за промените в собствения капитал е променен в по-кондензиран вид. Ръководството на Групата е избрало да прилага единен отчет за представяне на всеобхватния доход;
- МСС 23 (променен) Разходи по заеми (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г.). Този стандарт, в променения си вариант, определя разходите за заеми, с които се финансира придобиването, строителството и производството на квалифицирани активи, да бъдат капитализирани като компонент от цената на придобиване (себестойността) на актива за срока на строителството/изграждането/производството. Групата прилага промените в стандарта от 01.01.2009 г.
- Подобрения в МСФО (май 2008 г.) – подобрения в МСС 1, 8, 10, 16, 19, 20, 23, 27 (с изключение на свързаните с промените в МСФО 3), 28 (с изключение на свързаните с промените в МСФО 3 и съответните промени в МСС 27), 29, 31 (с изключение на свързаните с промените в МСФО 3 и съответните промени в МСС 27), 34, 36, 38, 39, 40 и 41; МСС 7 във връзка с МСС 16; МСФО 7 и МСС 32 във връзка с МСС 28 и 31 (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г.). Тези подобрения внасят частични промени в съответните стандарти, основно с цел да премахнат

съществуваща непоследователност в правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятията.

- МСФО 8 Оперативни сегменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г.). Този стандарт е заместил МСС 14. Стандартът изисква “управленски подход” при определянето на сегментите и представянето на сегментната информация в публичните финансови отчети, аналогично на установената вътрешно-управленска отчетност. Във връзка с прилагането на МСФО 8 Оперативни сегменти от 01.01.2009 не са настъпили промени в идентифицираните оперативни сегменти.

Ръководството на дружеството-майка е направило проучване и е определило, че посочените по-долу промени в стандарти и тълкувания, или нови стандарти и тълкувания за 2009 г. не са оказали влияние върху счетоводната политика и върху отчитането на активите, пасивите и резултатите на Групата доколкото тя няма практика и/или статут за подобен тип обекти, сделки и операции, респ. задължение за докладване:

- МСС 32 (променен) Финансови инструменти: Представяне и МСС 1 (променен) Представяне на финансовите отчети – относно упражняемите финансови инструменти (с пут опция) и задължения възникнали при ликвидация (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г.). Промените в тези стандарти изискват упражняеми финансови инструменти (с пут опция), както и инструменти, които налагат на предприятие задължение да предостави на друга страна рго гата дял от нетните му активи само в случай на ликвидация, да бъдат класифицирани като компоненти на собствения капитал, ако са налице определени условия;
- МСФО 2 (променен) Плащане на база акции (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г.) – относно условия за придобиване (на права) и отменяния (анулирания). Тези промени поясняват определенията за условията за придобиване (на права), въвеждат концепцията за условия за непридобиване (на права) като налагат изискването последните да бъдат отразени в справедливата стойност на датата на предоставянето (споразумяването). Също така са включени правила за счетоводното третиране на условията на непридобиване (на права) и отменянията (анулиранията);
- МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г.) Промените в стандарта изискват допълнителни оповестявания относно оценяването по справедлива стойност по нива на йерархия на оценките и за ликвидния риск, в частта на деривативните транзакции и активи, използвани за управление на ликвидността;
- КРМСФО 12 Договори по концесионни услуги (в сила за годишни периоди от 01.01.2008 г. - прието от ЕК за 2009/2010 г.). Това тълкувание се прилага за договори, при които дружество-оператор от частния сектор участва в изграждането, финансирането, оперирането и поддържането на инфраструктурата, предназначена за услуги от публичния сектор;
- КРМСФО 13 Програми за лоялност на клиентите (в сила за годишни периоди от 01.07.2008 г. – прието от ЕК за 2009 г.). Това тълкувание дава пояснение, че в случаите, когато продукти или услуги се продават заедно с някаква форма на стимул за лоялност от страна на клиента, то тези взаимоотношения са многокомпонентни, и вземането по получаваното от клиента възнаграждение се разпределя между отделните компоненти на база справедлива стойност;
- КРМСФО 14 МСС 19 – Лимит относно актив от дефинирани доходи, минимални изисквания за фондиране и тяхното взаимодействие (в сила за годишни периоди от 01.01.2008 г. – прието от ЕК за 2009 г.) Това тълкувание дава насоки относно оценяването на ограничението в МСС19 за сумата на надвишението, което може да се признава като актив. То обяснява също и как актив или пасив по пенсия може да бъде повлиян от договорни или законови изисквания за минимално фондиране;

- КРМСФО 15 Споразумение за изграждане на недвижими имоти (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г. - прието от ЕК за 2010 г.). Това тълкувание дава пояснения кога и как приходите и разходите от продажба на недвижими имоти следва да бъдат признати, в случай че споразумението между купувач и строител е сключено преди изграждането на имота да е приключило, вкл. по различните случаи и схеми на приложението на МСС11 и МСС18;
- КРМСФО 16 Хеджиране на нетната инвестиция в чуждестранна дейност(в сила за годишни периоди от 01.10.2008 г. - прието от ЕК за от 01.07. 2009 г.). Това тълкувание дава пояснения относно хеджирането на нетна инвестиция в чуждестранна дейност, като най-вече съдържа насоки за идентифициране на валутните рискове за квалифицирането на счетоводно отчитане на хеджирането на нетната инвестиция, както и как дружеството да определи сумата на печалбите и загубите, свързани с нетната инвестиция и с хеджиращия инструмент, за целите на признаването ѝ при освобождаването от инвестицията.

Към датата на издаване за одобряване на този консолидиран финансов отчет са издадени, но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2009 г., няколко стандарти, променени стандарти и тълкувания, които не са били приети за по-ранно приложение от Групата. Едни от тях са приети за действащи за 2009 г., но за годишни периоди, започващи след 1 януари 2009 г., а други – за годишни периоди, започващи на и след 1 януари 2010 г. От тях ръководството на дружеството-майка е преценило, че следните биха имали евентуално потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на Групата за следващи периоди:

- Подобрения в МСФО (м. април 2009 г.) – подобрения в МСС 1, 7, 17, 18, 36, 38 и 39, както и МСФО 2, 5, и 8, и КРМСФО 9 и 16 (основно в сила за годишни периоди от 01.01.2010 г.- не приети от ЕК). Тези подобрения внасят частични промени в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност в правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятията;
- МСС 24 (променен) Оповестявания за свързани лица (в сила за годишни периоди от 01.01.2011 г. – не е прието от ЕК). Промените са насочени към подобряване на определението за обхвата и типовете свързани лица, както и въвеждат по-специфично правило за частично изключение от пълно оповестяване по отношение на свързани лица-държавни органи от международно, национално и местно ниво и други предприятия-тяхна собственост.
- МСФО 3 (променен) Бизнес комбинации и свързаните с него промени в МСС 27, МСС 28, МСС 31, МСС 21 и МСФО 7 (в сила за годишни периоди от 01.07.2009 г.) Промените в стандарт МСФО 3 са свързани с: разширяване на определението на “бизнес”, което вероятно би довело да разширяване на обхвата на придобиванията третиран като бизнес комбинации; оценяването на малцинственото (неконтролиращото) участие и представянето на сделките с него; третирането на разходите по придобиванията; оценяването на частта от цената на придобиването под условие и ефектите от нейните последващи промени; оценяване на предишни дялове в придобиваното дружество при поэтапното придобиване и третиране на ефектите. Основните промени в МСС27 са свързани с новото третиране на операциите по промяна на дела на дружеството - майка в капитала на дъщерно дружество, без да има придобиване или загуба на контрол - такива операции се третират като капиталови сделки между собственици (акционери) в качеството им на собственици (акционери). Поради това последните не водят до отчитане на репутация или респ. на печалби или загуби. Ръководството е взело решение да прилага промените в този стандарт за периоди след 2009 г., перспективно, като те ще засегнат основно бъдещите операции по придобивания и загуба на контрол в дъщерни дружества.

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2009 г., ръководството е преценило, че следните по-скоро не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на Групата, доколкото нейната дейност не е в посочваните стопански сектори, нито има такава практика или извършва подобни сделки и операции:

А. Приети за периоди, започващи след 1 януари 2009 година

- МСС 39 (променен) Финансови инструменти: Признаване и оценяване (в сила за годишни периоди от 01.07.2009 г. - приет от ЕК за от 01.11.2009 г.) – относно хеджирани позиции отговарящи на условията. Направената промяна пояснява, че е разрешено предприятие да даде предназначение на част от промените в справедливите стойности или на паричните потоци на даден финансов инструмент като хеджиран обект;
- КРМСФО 9 (променен) Повторна оценка на внедрените деривативи и МСС 39 (променен) Финансови инструменти: Признаване и оценяване (в сила за годишни периоди от 30.06.2009 г. - приет от ЕК за 2009 г.) Направената промяна установява, че предприятие следва да прецени дали внедрен дериватив трябва да бъде отделен от основния договор, когато то рекласифицира един хибриден финансов актив извън категорията “отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата”. Тази преценка трябва да бъде направена на база обстоятелствата, които съществуват не по-късно от на датата, на която предприятието е станало за първи път страна по договора и датата на значителна промяна в договора, която засяга съществено паричните потоци по него. Ако деривативът не би могъл да бъде надеждно оценен, целият хибриден инструмент трябва да остане класифициран в категорията “отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата”;
- КРМСФО 17 Разпределяне на непарични активи към собствениците (в сила за годишни периоди от 01.07.2009 г. - прието от ЕК за от 01.07.2009 г.). Това тълкувание дава пояснения относно признаването на задължение за дивидент и неговата оценка, особено когато е предвидено разпределението да става чрез непарични активи;
- КРМСФО 18 Трансфер на активи от клиенти (в сила за годишни периоди от 01.07.2009 г. - прието от ЕК за от 01.11.2009 г.). Това тълкувание дава пояснения за счетоводното третиране на получавани активи от предприятия в сектора на комунални услуги (ютилити) от техни клиенти или трети лица, които осигуряват достъп до и услуги свързани със снабдяване с газ, вода, ток и др. подобни. Тези активи са получавани във връзка с осигуряването на достъп или снабдяването с такъв тип услуги/стоки.

Б. Приети за периоди, започващи поне на 1 януари 2010 г.

- МСФО 2 (променен) Плащане на база акции (в сила за годишни периоди от 01.01.2010 г.- не прието от ЕК). Промяната е свързана с уточняване на обхвата и груповите операции базирани на акции, уреждани в парични средства;
- МСС 32 (променен) Финансови инструменти: Представяне (в сила за годишни периоди от 01.02.2010 г. - прието от ЕК за от 01.02.2010 г.) - относно класификация на емитирани права. Промяната е направена за да внесе пояснение в третирането на права, опции и варианти за придобиване на фиксиран брой от инструментите на собствения капитал на предприятие за фиксирана сума в каквато и да е валута като инструменти на собствения капитал при условие, че те се предлагат рго гата на всички съществуващи собственици на същия клас недеривативни инструменти на собствения капитал;

- МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – не е приет от ЕК) Новият стандарт замества части от МСС 39, като установява принципи, правила и критерии за класификация и оценка на финансовите активи, вкл. хибридните договори. Той въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи, като се въвеждат две основни групи и респ. типа оценки – по амортизируема и по справедлива стойност;
- КРМСФО 14 Предплащания по минимални изисквания за фондиране по МСС19 (в сила за годишни периоди от 01.01.2011 г. – не е прието от ЕК) Промяната е свързана с пояснения за определяне на съществуващата икономическа изгода като намаление в бъдещите вноски при двата случая, при наличие или не на изискване минимално фондиране за вноски, свързани с бъдеща трудова услуга (стаж);
- КРМСФО 19 Погасяване на финансови пасиви с инструменти на собствения капитал (в сила за годишни периоди от 01.07.2010 г. – не е прието от ЕК). Това тълкуване дава пояснения за счетоводното третиране на операции, свързани с изцяло или частично погасяване на финансови задължения към кредитори чрез издаване на инструменти на собствения капитал на предприятието-длъжник – оценка на инструментите на собствения капитал като насрещно възнаграждение и третиране на получените разлики между оценката им и тази на финансовия пасив, определени ограничения на приложение.

Настоящият консолидиран финансов отчет е изготвен в съответствие с принципа на действащото предприятие, текущото начисляване и историческата цена.

Българските дружества от Групата в страната водят своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приемат като тяхна отчетна валута за представяне. Задграничното дъщерно дружество организира своето счетоводство в съответствие с изискванията на турското законодателство и поддържа своите счетоводни регистри в турски лири (TRY).

Данните в консолидирания годишен финансов отчет (ГФО) са представени в хиляди лева освен ако не е оповестено изрично нещо друго, като българският лев е приет за отчетна валута на представяне на Групата. Отчетите на задграничното дружество се преизчисляват от турски лири в български лев за целите на всеки консолидиран финансов отчет съгласно политиката на Групата (Приложение № 2.5)

Представянето на консолидиран финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството на Групата да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на консолидирания финансов отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за консолидирания финансов отчет, са оповестени в Приложение № 2.26.

2.2. Дефиниции

Дружество-майка - това е дружеството, което притежава контрола върху стопанската и финансовата политика и дейност на дъщерните дружества чрез притежанието на повече от 50% от дяловете в капитала им и правата на глас.

Дружество-майка е Неохим АД, България (Приложение № 1.1.).

Дъщерни дружества - дружества, в които дружество-майка, пряко или косвено, притежава повече от 50 % от правата на глас в Общото събрание и/или правото да назначава управители и може да упражнява контрол върху тяхната финансова и оперативна политика. Дъщерните дружества се консолидират от датата, на която ефективният контрол е придобит от Групата и спират да се консолидират от датата, на която се приема, че контролът се прехвърля извън Групата. За тяхната консолидация се използва методът на пълната консолидация.

Дъщерните дружества са посочени в Приложение № 1.2.

2.3. Принципи на консолидацията

Консолидираният финансов отчет включва финансовите отчети на дружество-майка и дъщерните дружества, изготвени към 31 декември, която дата е датата на финансовата година на Групата.

Финансовите отчети на дъщерните дружества за целите на консолидацията са изготвени за същия отчетен период, както този на дружество-майка и при прилагане на единна счетоводна политика.

В консолидирания финансов отчет, отчетите на включените дъщерни дружества са консолидирани на база на метода “пълна консолидация”, ред по ред, като е прилагана унифицирана за съществените обекти счетоводна политика. Инвестициите на дружество-майка са елиминирани срещу дела в собствения капитал на дъщерните дружества към датата на придобиване. Вътрешногруповите операции и разчети са напълно елиминирани, вкл. нереализираната вътрешногрупова печалба или загуба. Отчетен е и ефектът на отсрочените данъци при тези елиминиращи консолидационни записвания.

Дяловете на съдружници-трети лица, извън тези на акционерите на дружество-майка, са посочени самостоятелно в консолидирания отчет за финансово състояние, отчета за всеобхватния доход и отчета за промените в собствения капитал като “малцинствено участие”. Малцинственото участие съдържа сумата на дела на съдружниците-трети лица към датата на консолидацията за първи път в справедливата/намерената стойност на всички разграничими придобити активи, поети пасиви и условните (изкристализирали) – задължения на съответните дружества и сумата на изменението на общия собствен капитал от първата консолидация до датата на отчета за финансовото състояние.

При придобиване на дъщерно дружество от Групата се използва методът на покупко-продажба. Цената на придобиване включва справедливата стойност към датата на размяната, на предоставените активи, възникналите или поети задължения и инструментите на собствен капитал, емитирани от придобиващото дружество, в замяна на получаване на контрола над придобиваното дружество, плюс всички разходи пряко отнасящи се към придобиването.

- Всички разграничими придобити активи и поети пасиви и условните (изкристализирали) задължения в бизнес комбинацията, се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност към датата на размяната. Всяко превишение на цената на придобиване на дъщерното дружество, над дела на придобиващото дружество в справедливата стойност на нетните придобити

разграничими активи, пасиви и условни (изкристализирали) задължения, се третира и признава като репутация. Ако делът на придобиващото дружество в справедливата стойност на придобитите нетни разграничими активи надвишава цената на придобиване на бизнес комбинацията, това превишение се признава незабавно в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на Групата.

При продажба или друга форма на загуба (трансфер) на контрол върху дъщерно дружество:

- Отписват се активите и пасивите (вкл. ако има принадлежаща репутация) на дъщерното дружество по балансова стойност към датата на загубата на контрол;
- Отписва се малцинственото участие в това дъщерно дружество по балансова стойност към датата на загубата на контрола;
- Признава се полученото възнаграждение по справедлива стойност от сделката, събитието или операцията, довела до загубата на контрол;
- Рекласифицират се към печалби или загуби, или се трансферират директно към натрупани печалби всички компоненти на собствения капитал, представляващи нереализирани доходи или загуби - съгласно изискванията на съответните МСФО, под чиито правила попадат тези компоненти;
- Признава се всяка резултатна разлика като печалба или загуба от освобождаване (продажба) на дъщерно дружество в консолидирания отчет за всеобхватния доход, принадлежаща на дружеството-майка.

Сделки с малцинственото участие

Групата прилага политика на третиране операциите с малцинствено участие като сделки с лица, външни за Групата. Продажби на дялове на дружеството-майка (без загуба на контрол) към притежатели на малцинствени участия водят до печалба или загуба за Групата, която се отчита в консолидирания отчет за всеобхватния доход в статията "Печалби/(загуби) от придобиване и освобождаване на дъщерни дружества, нетно". При покупки от дружеството-майка (без придобиване на контрол) на допълнителни дялове от участието на притежатели на малцинствени участия превишението на платената сума над съответния придобит дял от балансовата стойност на нетните активи на дъщерното дружество се третира и признава като репутация. Ако закупеният дял от балансовата стойност на нетните активи на дъщерното дружество превишава платената сума разликата се отчита директно в отчета за всеобхватния доход в статията "Печалби/(загуби) от придобиване и освобождаване на дъщерни дружества, нетно".

2.4. Сравнителни данни

Групата представя сравнителна информация в този консолидиран финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.5. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната валута на дружествата от Групата в България и отчетната валута на представяне на Групата е българският лев. От 1 юли 1997 г. левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към германската марка в съотношение BGN 1 : DEM 1, а с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз - с еврото в съотношение BGN 1.95583 : EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на

сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута и към 31 декември се оценяват в български лева, като се използва заключителния обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансово състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход в момента на възникването им, като се третираат като други доходи/(загуби) от дейността и се представят нетно, с изключение на тези, свързани със заеми, които се представят към финансовите приходи/разходи. Функционалната валута на дружеството в Турция (Неохим ООД) е турската лира.

За целите на всеки консолидиран финансов отчет се извършва преизчисление на валутата на финансовите отчети на Неохим ООД, Турция съответно от турски лири в български лева като:

а) всички активи и пасиви се преизчисляват в груповата валута по заключителен курс на местната валута спрямо нея към 31 декември;

б) всички приходни и разходни позиции се преизчисляват в груповата валута по среден курс на местната валута спрямо нея за периода на отчета;

в) всички получени курсови разлики в резултат на преизчисленията се признават и представят като отделен компонент на собствения капитал в консолидирания отчет за финансовото състояние.

При освобождаване (продажба) от чуждестранна дейност (дружество) кумулативната сума на курсовите разлики, които са били отчетени директно като отделен компонент в капитала, се признават като част от печалбата или загубата в консолидирания отчет за всеобхватния доход на ред "печалби/(загуби) от придобиване и освобождаване на дъщерни дружества, нетно".

2.6. Приходи

Приходите в Групата се признават на база принципа на начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от Групата и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на продукция, стоки и материали приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността преминават у купувача.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на отчета за финансово състояние, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвени данъци (акциз и данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и рабати.

Нетните разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се представят нетно към други доходи/(загуби) от дейността.

При продажби на изплащане, приходът се признава на датата на продажбата без инкорпориранияте лихви.

Финансовите приходи се представят отделно на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от приходи от лихви по предоставени депозити и печалба от операции с финансови инструменти.

2.7. Разходи

Разходите в Групата се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, но само доколкото последното не води до признаването на отчетни обекти за активи или пасиви, които не отговарят на критериите на МСФО и рамката към тях.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат и се състоят от лихвени разходи, свързани с получени заеми, както и такси и други преки разходи по кредити и банкови гаранции и курсови разлики от валутни заеми.

2.8. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени в консолидирания финансов отчет по себестойност (цена на придобиване), намалена с натрупаната амортизация (без земите) и загубите от обезценка.

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по себестойност, която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци, разходи за капитализирани лихви за квалифицирани активи и др.

Групата е определила стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от Групата подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването е модела на себестойността по МСС 16 – себестойност, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Методи на амортизация

Групата използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Ползният живот по групи активи е съобразен с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемите морално остаряване.

Определеният полезен живот по групи активи е както следва:

- сгради – от 10 до 57 г.
- машини и оборудване – в зависимост от спецификата от 2 до 25 г.
- съоръжения – от 8 до 25 г.
- компютри – от 2 до 5 г.
- транспортни средства – от 3 до 12,5 г.
- стопански инвентар – от 2 до 6,7 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи се преглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира, считано от датата на промяната.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и оборудването е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност в употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Дълготрайните материални активи се отписват от консолидирания отчет за финансово състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.9. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени в консолидирания финансов отчет по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени лицензии за ползване на програмни продукти.

В Групата се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 5 години.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансово състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериалните активи” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.10. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти са представени в консолидирания отчет за финансовото състояние по историческа цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

В стойността на инвестиционните имоти са включени и всички трайно прикрепени дълготрайни материални активи, без които инвестиционният имот не би могъл да осъществява предназначението си.

Групата класифицира като инвестиционни имоти сгради, чието трайно предназначение е да се отдават под наем (оперативен лизинг) и да се получават от тях изключително приходи от наем.

Методи на амортизация

Групата използва линеен метод на амортизация на сградите, представени като инвестиционни имоти. Полезният живот на сградите е 50 години.

Балансовите стойности на инвестиционните имоти подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че те биха могли да се отличават трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на имотите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определяне на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат като разходи за обезценка на активи в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.11. Инвестиции на разположение и за продажба

Притежаваните от Групата инвестиции, представляващи акции в други дружества (малцинствено участие) са оценени и представени в отчета за финансово състояние по себестойност, тъй като техните акции не се търгуват на активен пазар, за тях няма котировки на пазарни цени на активен пазар, а предположенията за прилагането на алтернативни оценъчни методи са свързани с високи несигурности, за да се достигне до достатъчно надеждно определяне на справедливата им стойност.

Притежаваните ценни книжа на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на консолидирания отчет за финансово състояние и при установяване на условия за обезценка, същата се отразява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Инвестициите на разположение и за продажба се обезценяват, ако балансовата стойност е по-висока от очакваната им възстановима сума. Сумата на признатата загуба от обезценка е равна на разликата между цената на придобиване, намалена с плащанията по главницата и възстановимата

им сума, която е сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани по текущ пазарен лихвен процент за сходен финансов актив.

Всички покупки и продажби на ценни книжа “на разположение и за продажба” се признават на датата на търгуването, т. е. датата, на която Групата се ангажира да закупи или продаде актива.

2.12. Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от: цена на придобиване (себестойност) и нетната им реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в себестойността (цената на придобиване), както следва:

- суровини и материали в готов вид и стоки - всички доставни разходи, които включват покупна цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите/стоките в готов за тяхното използване/продажба вид;
- готова продукция и незавършено производство - преките разходи на материали и труд и съответстващата част от производствените непреки разходи при нормално натоварен капацитет на производствените мощности, с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси.

Включването на постоянните общо-производствени разходи в себестойността на произвежданата продукция и полуфабрикати се извършва на базата на нормалния капацитет на производствените мощности. Избраната от Групата база за разпределението им по продукти е количеството произведена продукция.

При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва методът на средно-претеглената цена (себестойност).

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.13. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, вземанията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията “обезценка на активи” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Когато дадено търговско вземане се прецени като напълно несъбираемо, то се изписва за сметка на коректива.

2.14. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки, краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е до 3 месеца и чекове.

За целите на изготвянето на консолидирания отчет за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите по получени кредити за оборотни средства са включени като плащане за оперативна дейност;
- лихвите по получени инвестиционни кредити са включени като плащане за финансовата дейност;
- трайно блокираните парични средства не са третираны като парични средства и не са включени в отчета за паричните потоци.

2.15. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените активи и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва (Приложение № 2.24).

2.16. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси са представени по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси, са последващо оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи или разходи през периода на амортизация или когато задълженията се отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други предоставени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от датата на отчета за финансово състояние (Приложение № 2.24).

2.17. Лизинг**Финансов лизинг***Лизингополучател*

Финансовият лизинг, при който се трансферира към Групата съществената част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в отчета за финансово състояние на лизингополучателя като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по по-ниската от тяхната справедлива стойност към датата на придобиване или настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и

припадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Финансовият лизинг поражда амортизационен разход за амортизируемите активи, както и финансов разход за всеки отчетен период. Амортизационната политика по отношение на амортизируемите наети активи е съобразена с тази по отношение на собствените амортизируеми активи. Ако не съществува достатъчна степен на сигурност, че собствеността ще бъде придобита до края на срока на лизинговия договор, активът се амортизира през по-краткия от двата срока — срока на лизинговия договор или полезния живот на актива.

Оперативен лизинг

Лизингополучател

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив. Поради това този актив продължава да е включен в състава на неговите имоти, и машини и оборудване като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя.

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

2.18. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите отношения с работниците и служителите в Групата се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и колективния трудов договор (КТД) на дружеството-майка за дружествата, извършващи своята дейност в България и на турския Кодекс на труда за дружеството в Турция.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО) в Универсален пенсионен фонд (за лицата, родени след 31.12.1959 г.), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ), фонд “Гарантиране вземания на работниците и служителите” (ГВРС) и здравно осигуряване. Работещите при условията на втора категория труд подлежат и на ДЗПО в Професионален пенсионен фонд, изцяло за сметка на работодателя.

Размерите на задължителните социално-осигурителни вноски и начинът на разпределянето им между работодателя и служителя са определени в Кодекса за социално осигуряване (КСО). Допълнително, със Закона за бюджета на ДОО за съответната година се утвърждават размерите на минимален и максимален месечен осигурителен доход, на вноската за фонд ГВРС и диференцираните размери на вноската за ТЗПБ. Размерът на задължителната здравно-

осигурителна вноска се определя със Закона за бюджета на НЗОК за съответната година, а начинът на разпределянето ѝ между работодателя и служителя е дефиниран в Закона за здравното осигуряване (ЗЗО). Общият размер на вноската за фонд “Пенсии”, ДЗПО в УПФ/ППФ, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица” и здравно осигуряване за 2008 г. и 2009 г. за работещите при условията на втора и трета категория труд, каквито са заетите в дружеството, е както следва:

- за периода 01.01.2008 г. – 31.12.2008 г.:

- за работещите при условията на втора категория труд: 42.5% (от които 29.5% за сметка на работодателя);
- за работещите при условията на трета категория труд: 32.5% (от които 19.5% за сметка на работодателя);

- за периода 01.01.2009 г. – 31.12.2009 г. :

- за работещите при условията на втора категория труд: 40.5% (от които 27.5% за сметка на работодателя);
- за работещите при условията на трета категория труд: 30.5% (от които 17.5% за сметка на работодателя);

- за периода 01.01.2010 г. – 31.12.2010 г. :

- за работещите при условията на втора категория труд: 38.5% (от които 26.4% за сметка на работодателя);
- за работещите при условията на трета категория труд: 28.5% (от които 16.4% за сметка на работодателя).

В допълнение, работодателят внася изцяло за своя сметка осигурителна вноска за фонд “Гарантирани вземания на работниците и служителите”, в размер на 0.1% (за 2009 г. и 2010 г.), както и осигурителна вноска за фонд “Трудова злополука и професионална болест”, която е диференцирана за различните предприятия – от 0.4% до 1.1% в зависимост от икономическата дейност на предприятието (съгласно Приложение към ЗБДОО за съответната година). За дружеството тази вноска е 0.7 % (за 2009 г. и 2010 г.).

За работещите в дружеството в Турция вноската за социално осигуряване е 38 % (разпределена в съотношение работодател/осигурено лице 60:40).

Към дружествата няма създадени и функциониращи частни доброволни осигурителни фондове.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки годишен финансов отчет Групата прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи

Съгласно Кодекса на труда и Колективните трудови договори на дружествата от Групата в България работодателят е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Работодаателят в Турция е задължен да изплаща еднократно обезщетение, когато трудовото правоотношение с работниците и служителите е прекратено без причина или когато те се пенсионираат, имат трудов стаж от 25 години за мъже и 20 години за жени, или са призовани за военна служба. Сумата, която трябва да им се изплати, е едномесечната брутна работна заплата за всяка година трудов стаж. Брутната работна заплата е заплатата към датата на прекратяване на трудовото правоотношение, но не повече от 2,030 турски лири (1,830 лева) към 31.12.2009 година. Броят на годините трудов стаж, които са нужни за пенсиониране, се увеличава според пълзяща скала, базирана на законодателство, прието през 1999 година.

Изчислението на размера на задълженията за дългосрочни доходи на персонала налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансово състояние, коригирана с размера на непризнатите актюерски печалби и загуби, а респ. изменението в стойността им, вкл. признатите актюерски печалби и загуби – в отчета за всеобхватния доход. Разходите за минал стаж се признават веднага в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Към датата на всеки годишен финансов отчет, Дружеството-майка и нейните дъщерни дружества назначават актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации, деноминирани в български лева.

Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита. В отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) се признава текущо една пета от частта от актюерските печалби и загуби, която представлява превишението, попадащо извън 10% коридор към датата на отчета за финансово състояние.

Доходи при напускане

Групата признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база анонсиран план, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.19. Акционерен капитал и резерви

Неохим АД е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на Дружеството. Акционерите отговарят за задълженията на Дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава Дружеството-майка е длъжно да формира и фонд Резервен (законови резерви), като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала или по-голяма част, предвидена в устава;
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в Устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала.

Образуван е *резерв от ефекта от преизчисления във валута на представяне* на Групата на годишен финансов отчет на чуждестранно дружество, който се формира от курсови разлики в резултат на преизчисленията, и е признат като отделен компонент на собствения капитал в консолидирания отчет за финансово състояние.

Обратно изкупените собствени акции са представени в отчета за финансово състояние по себестойност (цена на придобиване) като с брутната цена на обратно изкупените акции е намален собственият капитал на Дружеството.

2.20. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата на българските дружества са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2009 е 10% (2008: 10%).

Дружеството в Турция се облага съгласно изискванията на турското законодателство при данъчна ставка 20% (2008 г.: 20%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод, за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползаните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда при изготвяне на годишния отчет за финансово състояние и се редуцира до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани. Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са други компоненти на всеобхватния доход или са отчетени директно в собствения капитал или друга балансова позиция, също се отчитат директно към съответния друг компонент на всеобхватния доход, капиталов компонент или балансова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят) на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила.

Приложената данъчна ставка към 31 декември 2009 е 10% за дружествата в България и 20% за дружеството в Турция (31 декември 2008: съответно 10% и 20%).

2.21. Доход на акция

Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

При капитализация, допълнителна емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.

Доходи на акции с намалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

2.22. Провизии

Провизии се признават когато Групата има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат на минало събитие, и е вероятно че погасяването/уреждането на това задължение ще породи необходимост от изходящ поток от ресурси. Провизиите се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството към датата на отчета за финансово състояние за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение. Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосрочен. Когато се очаква част от ресурсите, които ще се използват за уреждане на задължението да бъдат възстановени от трето лице, Групата признава вземане, ако е налице висока степен на сигурност на неговото получаване и стойността му може надеждно да се установи и доход (кредит) по същата позиция в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), където е представена и самата провизия (Приложение №2.29).

2.23. Дарения от публични институции

Дарение от публични институции се признава първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от дружеството, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията по дарението.

Дарение от публични институции, свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

Дарение от публични институции, свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, обичайно в размера на призната в разходите амортизация.

2.24. Финансови инструменти

2.24.1. Финансови активи

Групата класифицира своите финансови активи в следните категории: заеми (кредити) и вземания и активи на разположение и за продажба. Класификацията е в зависимост от същността и целите

(предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на Групата към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансово състояние.

Обичайно Групата признава в отчета за финансово състояние финансовите активи на датата на търгуване - датата, на която то се е обвързало (поело е окончателен ангажимент) да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията, с изключение на тези активи, които са по справедлива стойност през печалби и загуби. Последните се признават по справедлива стойност, а преките разходи по транзакцията се признават веднага в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Финансовите активи се отписват от отчета за финансово състояние на Групата, когато правата за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и Групата е прехвърлила съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако Групата продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в отчета за финансово състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в отчета за финансово състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в един обичаен оперативен цикъл на Групата, а останалите – като нетекущи. Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти от отчета за финансовото състояние. Лихвеният доход по кредитите и вземанията се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 12 месеца, където признаването на такъв доход е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), нетно към “други доходи/(загуби) от дейността”.

Финансови активи на разположение и за продажба

Финансовите активи на разположение и за продажба са недеривативни активи, които са предназначени с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно те представляват некотирани или ограничено котирани на борса акции или дялове в други дружества, придобити с инвестиционна цел, и се включват към нетекущите активи, освен ако намерението на Групата е да ги продава в рамките на следващите 12 месеца и активно търси купувач.

Финансовите активи на разположение и за продажба се оценяват по цена на придобиване, защото са в дружества от затворен тип, за които е трудно да се намерят данни за аналогови пазарни транзакции или поради обстоятелството, че бъдещото функциониране на тези дружества е свързано с определени несигурности, за да може да се направят достатъчно разумни и обосновани дългосрочни предположения за изчисляването на справедливата стойност на техните акции чрез други алтернативни оценъчни методи.

Дивиденди по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение и за продажба, се признават и отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато се установи, че Групата е придобила правото върху тези дивиденди.

Деривативни финансови инструменти

При осъществяването на дейността си Групата извършва продажби на продукция и стоки на международните пазари като получава постъпления в чуждестранна валута. За да се предпази от рисковете от негативни промени в движението на валутните курсове, през 2008 година, Дружеството-майка хеджира валутния риск присъщ за тези продажби чрез сключване на договори за валутни суапове и форуърди. Такива договори са финансови инструменти, наричани деривативи. Деривативите се класифицират като такива за търговия или за хеджиране, в зависимост от предназначението им при закупуване. Деривативните финансови инструменти на Дружеството-майка възникнали през 2008 са определени като деривативи за търговия.

Деривативните финансови инструменти се признават първоначално по цена на придобиване (включително разходите по сделката) и в последствие се преоценяват по справедлива стойност. Отчитат се като активи, когато справедливата им стойност е положителна и като пасиви, когато е отрицателна.

Промяната в стойността на деривативите за търговия се отчита директно в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.24.2. Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Групата класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договора със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в отчета за финансово състояние по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва

2.25. Сегментно отчитане

Отчетен сегмент представлява отграничим компонент на Групата, който предприема бизнес дейности, от които може да получава приходи и понася разходи (включително приходи и разходи, свързани със сделки с други компоненти на Групата), чиито оперативни резултати редовно се преглеждат от ръководството вземащо главните оперативни решения, при вземането на решения относно ресурсите, които да бъдат разпределени към сегмента и оценяване на резултатите от дейността му и за който е налице отделна финансова информация.

Доколкото съществена част от приходите на Групата се формират от продажбата на продукция, чието производство е специфично, ръководството е приело един единствен сегмент за бизнес отчитане.

2.26. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на Групата**Оценка на задължение за дългосрочни доходи на персонала**

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор, които предположения са преценени от ръководството като разумни и уместни за съответното дружество от Групата. Съгласно изискванията на МСС 19 и на база анализ на произхода на актюерската загуба, Групата е приела да признава текущо в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) една пета от частта от актюерската загуба, която представлява превишението, попадащо извън 10% коридор към датата на отчета за финансовото състояние.

Обезценка на имоти, машини и съоръжения

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Основни индикатори за обезценка, които ръководството е определило съобразно спецификата на дейността на дружествата са: невъзможност за постигане на съвременни екологични показатели, дългосрочна липса на пазари за произвежданата продукция, остарялост на технологиите, невъзможност за пренасочване към други производства. При наличие на такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от балансова стойност на активите, то последната се изписва до тяхната възстановима стойност.

Към 31 декември 2008 и 2009 година комисия от специалисти на дружеството-майка е извършила преглед на дълготрайните материални активи от гледна точка на възможностите за бъдещата им експлоатация в дейността на Групата. На базата на този преглед е взето решение за обезценка до нулева стойност на дълготрайни материални активи, които не се предвижда да бъдат повече използвани (Приложение № 9).

Отписани разходи за придобиване на ДМА

Ръководството на дружеството-майка е направило анализ на всички открити обекти по придобиване на ДМА към 31 декември 2008 и 2009 година и възможностите за тяхното реализиране през следващите години. В резултат на прегледа е взето решение за прекратяване на два проекта и съответно за отписване на натрупаните до момента разходи (Приложение № 10).

Признаване и оценка на провизии

Провизиите, включени в отчета за финансовото състояние към 31.12.2009 г., и респ. 31.12.2008 г., са свързани с настоящи задължения, на които е направена приблизителна оценка на стойностния размер на база разумна преценка на очакваните разходи за уреждане на съответното задължение от ръководството на съответното дружество от Групата.

Групата признава провизии както следва:

- за закриване на депа за производствени отпадъци и рекултивиране на терена, когато едновременно са налице:
  - - правно задължение по силата на Наредба № 8 от 24 септември 2004 на Министъра на околната среда и водите (МОСВ) за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци, и

- план за привеждане на депото в съответствие с нормативните изисквания, одобрен като видове дейности ,срокове и прогнозируеми стойности от МОСВ, съгласно изискванията на посочената по-горе наредба.

За определяне на размера на провизията Групата назначава лицензирани експерти-еколози, които изготвят прогнозна оценка на разходите по видове дейности, необходими за изпълнение на задължението и издават специален доклад и план-сметка. Сумите, които се очаква, че ще бъдат усвоявани за срок, по-дълъг от една година, се дисконтират, като се използва дисконтов фактор, определен при 7.16% (Приложение №10).

- за съдебни дела срещу дружества от Групата

Ръководството е направило преглед на вероятността за негативен изход на всички открити заведени съдебни дела срещу дружествата от Групата. За тези от тях, за които е преценило на настоящия етап вероятността за негативен изход над 50% е призната провизия за задължения по дела в отчета за финансовото състояние в размер на 235 х.лв. (31 декември 2008 г.: няма) (Приложение № 36).

Признаване на данъчни активи

Ръководството на Групата е преценило, че към датата на издаване на настоящия отчет и на база на бюджетираните положителни резултати за следващите години, в рамките на крайния период, определен с българския Закон за корпоративно подоходно облагане (5 год.) за пренасяне на данъчни загуби, то ще може да генерира достатъчна облагаема печалба за да приспадне данъчната загуба за 2009 г. в размер на 12,335 х.лв. Поради това то е взело решение да признае активи по отсрочени данъци в консолидирания финансов отчет за 2009 г. на стойност 1,234 х.лв. (Приложение № 17).

3. ПРИХОДИ

	2009	2008
	BGN '000	BGN '000
Продажби в страната	87,318	137,238
Продажби извън страната	3,915	144,294
	91,233	281,532

Продажби по продукти – извън страната

	2009	2008
	BGN '000	BGN '000
Амониев нитрат - ЕС тор	1,745	119,067
Амоняк	1,176	22,271
Натриев нитрат	403	1,697
Натриев нитрит	-	889
Амониев хидрогенкарбонат	528	370
Въглероден диоксид	63	-
	3,915	144,294

Продажби по продукти – в страната

	2009	2008
	BGN '000	BGN '000
Амониев нитрат –ЕС тор	79,708	104,746
Роялти	1,472	4,881
Амоняк	1,703	10,840
КФС	546	7,972
НРК ес тор	720	2,726
Въглероден диоксид	391	1,751
Амонячна вода	569	1,034
Формалин	308	627
Натриев нитрат	384	580
Диазотен оксид	333	361
Азотна киселина	299	311
Уротропин	10	202
Амониев хидрогенкарбонат	169	154
Кислород	112	138
Натриев нитрит	68	125
Други	523	790
	87,318	137,238

Дружеството-майка получава приходи от роялти в размер на 1,472 х.лв. (31.12.2008 г.: 4,881 х.лв.) определени като процент от печалбата от основния дистрибутор- Евро ферт АД за предоставяне на изключителното право за продажба на амониев нитрат торово качество с търговска марка Неоферт на територията на Република България по договор от 1 септември 2001.

4. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ**Информация за основни клиенти**

Общите приходи от сделки с най - големите клиенти на Групата са както следва:

Клиент	2009	2008
	BGN'000	BGN'000
Клиент 1	87,338	115,909
Клиент 2	1,922	1,282
Клиент 3	365	60,833
Клиент 4	13	37,525

Разпределението на продажбите по пазари е както следва:

	2009	2008
	BGN'000	BGN'000
Европа	90,819	233,583
Азия и Африка	414	10,516
Южна Америка	-	30,986
Северна Америка	-	6,447
	91,233	281,532

Балансовата стойност на активите, както и придобитите имоти, машини, съоръжения и оборудване и нематериални активи са концентрирани основно на територията на България.

5. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО

	2009	2008
	BGN '000	BGN '000
Приходи от продажба на стоки	12,449	4,106
Отчетна стойност на продадени стоки	(11,554)	(3,069)
<i>Печалба от продажба на стоки</i>	<u>895</u>	<u>1,037</u>
Приходи от продажба на материали	76	412
Отчетна стойност на продадени материали	(48)	(205)
<i>Печалба от продажба на материали</i>	<u>28</u>	<u>207</u>
Приходи от продажба на ДМА	480	31
Балансова стойност на продадени ДМА	(456)	(3)
<i>Печалба от продажба на ДМА</i>	<u>24</u>	<u>28</u>
Приходи от продажба на услуги	3,438	2,280
Излишъци на активи	273	148
Възстановена обезценка	173	31
Възнаграждение за права върху търговски марки	120	120
Печалба/(загуба) от курсови разлики	91	(1,194)
Приходи от предоставено финансиране	70	30
Приходи от ликвидация на ДМА	25	131
Получени неустойки	6	214
Възнаграждения, свързани с обработка на кораби	-	240
Други	243	194
	<u>5,386</u>	<u>3,466</u>
<i>Печалбата от продажба на стоки</i> включва:	2009	2008
	BGN '000	BGN '000
Амониев нитрат	762	601
Карбамид	98	-
Амоняк	30	391
Други	5	45
	<u>895</u>	<u>1,037</u>

<i>Приходите от продажба на услуги</i> включват:	2009	2008
	BGN '000	BGN '000
Ремонт и поддръжка	1,012	290
Маневрени услуги	863	840
Производство и монтаж на дограма	830	149
Приходи от наеми	194	208
Транспортни услуги	153	318
Проектантски услуги	105	34
Реклама	89	92
Енергийна ефективност	55	78
Охранителна дейност	47	79
Други	90	192
	3,438	2,280

6. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ

<i>Разходите за суровини и материали</i> включват:	2009	2008
	BGN '000	BGN '000
Основни суровини и материали	77,989	171,726
Горива и енергия	8,258	13,703
Резервни части	794	1,847
Спомагателни материали	545	1,262
Други материали	518	918
	88,104	189,456

Основните суровини и материали включват:

	2009	2008
	BGN '000	BGN '000
Природен газ	70,130	151,110
Амбалаж	2,607	4,367
Магнезит	644	1,227
Амоняк	360	33
Сода калцинирана	351	1,260
Карбамид	298	3,518
Моноамониев фосфат	264	780
Натриева основа	253	329
Перфлоу	215	673
Моноетаноламин	193	228
Метанол	186	3,771
Калиев хлорид	70	229
Други	2,418	4,201
	77,989	171,726

7. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ*Разходите за външни услуги* включват:

	2009	2008
	BGN '000	BGN '000
Разходи за транспорт	783	6,310
Застраховки	628	463
Данъци и такси	541	412
Договори с подизпълнител	463	251
Абонаментно обслужване и технически контрол	420	375
Наем на други активи	411	273
Наем на жп цистерни	410	427
Разходи за постигане на енергийна ефективност	409	90
Консултантски услуги	361	296
Почистване и озеленяване	330	331
Разходи за комуникация	216	245
Поддръжка на жп съоръжения	204	158
Ремонт на ДМА	197	2,112
Оползотворяване на отпадъци	127	159
Банкови такси	108	175
Реклама	79	171
Хамалие и пристанищни разходи	67	1,826
Комисионни по продажби	36	577
Изготвяне на сертификат за безопасност жп транспорт	-	179
Други услуги	651	601
	6,441	15,431

8. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА*Разходите за персонала* включват:

	2009	2008
	BGN '000	BGN '000
Разходи за възнаграждения	14,855	23,490
Социални осигуровки	2,915	5,215
Предоставена храна на персонала	1,622	2,176
Начислени суми за обезщетения при пенсиониране (Приложение № 27)	337	271
	19,729	31,152

<i>Разходите за възнаграждения</i> включват:	2009	2008
	BGN '000	BGN '000
Разходи за текущи възнаграждения	14,501	23,052
Начислени суми за неизползван платен отпуск	354	438
	14,855	23,490

<i>Социалните осигуровки</i> включват:	2009	2008
	BGN '000	BGN '000
Осигуровки	2,844	5,119
Начисления за ДОО за неизползван платен отпуск	71	96
	2,915	5,215

9. ОБЕЗЦЕНКА НА АКТИВИ

<i>Обезценката на активи</i> е както следва:	2009	2008
	BGN '000	BGN '000
Вземания	158	382
Материали	101	404
Продукция	45	36
ДМА	1	1,103
Незавършено производство	-	51
	305	1,976

Във връзка с въведеното в експлоатация през 2008 г. ново разширение на инсталация за производство на амониев нитрат в Дружеството-майка, е спряно производството на амониев нитрат в използваната до момента стара инсталация, която не отговаря на изискванията за екологични норми. В резултат на направен преглед от специалисти на Дружеството-майка към 31 декември 2008 за възстановимата стойност на компонентите на тази инсталация е направена обезценка на същите в размер на 857 х.лв. и на други активи, които не се очаква да се използват в дейността на стойност 246 х.лв.

10. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА*Другите разходи за дейността* включват:

	2009	2008
	BGN '000	BGN '000
Провизии за съдебни дела (Приложение № 36)	235	-
Разходи за командировки	152	307
Балансова стойност на отписани ДМА	145	160
Брак на материали и продукция	82	39
Разходи за глоби и неустойки към доставчици	82	25
Представителни разходи	79	239
Дарения	29	35
Присъдени обезщетения	26	24
Стипендии	20	23
ДДС	18	54
Имуществени санкции	16	41
Изложби и панаири	10	13
Провизия за рекултивация	4	206
Отписани разходи за придобиване на ДМА	-	962
Други	344	263
	1,242	2,391

Отписаните разходи за придобиване на ДМА през 2008 са по два прекратени проекта: за производство на карбамид в размер на 752 х.лв. поради промените в цените на природен газ като суровина за производство, увеличената конкуренция на пазара и влиянието на цените на металите; за изграждане на инсталация за сушене на натриев нитрит в размер на 210 х.лв., поради негативните резултати от проведени 72 часови проби при експлоатационни условия, които са потвърдили, че методът за сушене и охлаждане на натриев нитрит е неподходящ за дадения продукт.

11. ФИНАНСОВИ (РАЗХОДИ)/ПРИХОДИ

	2009	2008
	BGN '000	BGN '000
Финансови разходи		
Разходи за лихви	(1,065)	(1,711)
	2009	2008
Финансови приходи	BGN '000	BGN '000
Печалба от операции с финансови инструменти	-	579
Приходи от лихви	254	327
	254	906

12. РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА

	2009	2008
	BGN '000	BGN '000
Отчет за всеобхватния доход (печалбата или загубата за годината)	BGN '000	BGN '000
Данъчна (загуба)/печалба	(12,382)	46,171
Текущ разход за данъци върху печалбата за годината	(20)	(4,765)
<i>Отсрочени данъци върху печалбата</i>		
Свързани с възникване и обратно проявление на временни разлики	<u>2,228</u>	<u>(48)</u>
Общо икономия от/(разход за) данъци върху печалбата, отчетени в консолидирания отчет за всеобхватния доход	<u>2,208</u>	<u>(4,813)</u>
Равнение на данъчния разход върху печалбата определен спрямо счетоводния резултат	2009	2008
	BGN '000	BGN '000
Счетоводна (загуба)/ печалба за годината	<u>(20,567)</u>	<u>49,182</u>
Данъци върху печалбата – 10% и 20% (2008г.: 10% и 20%)	2,158	(4,776)
<i>От непризнати суми по данъчна декларация</i>		
Свързани с увеличения	(96)	(66)
Свързани с намаления	207	69
Данъчна загуба за пренасяне непризната - 307 х.лв. - 20% (2008 г.-199 х.лв. - 20%)	<u>(61)</u>	<u>(40)</u>
	<u>2,208</u>	<u>(4,813)</u>
Данъчни ефекти относно компонентите на другия всеобхватен доход	2009	2008
	BGN '000	BGN '000
Курсови разлики от преизчисляване на чуждестранни операции и дейности	<u>(37)</u>	<u>55</u>
Друг всеобхватен доход за годината	<u>(37)</u>	<u>55</u>

13. ЗАГУБА/ДОХОД НА АКЦИЯ

	2009	2008
	BGN '000	BGN '000
Средно претеглен брой акции, на база дни	2,609,842	2,609,842
Нетна (загуба)/ печалба за годината (х. лв.)	(18,358)	44,371
(Загуба)/ доход на акция (лева)	(7.03)	17.00

14. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	Земи и сгради		Машины, съоръжения и оборудване		Транспортни средства		Други		Разходи за придобиване и аванси за ДМА		Общо	
	2009 BGN '000	2008 BGN '000	2009 BGN '000	2008 BGN '000	2009 BGN '000	2008 BGN '000	2009 BGN '000	2008 BGN '000	2009 BGN '000	2008 BGN '000	2009 BGN '000	2008 BGN '000
Отчетна стойност												
Салдо на 1 януари	30,366	27,412	88,225	60,550	6,739	6,018	1,228	1,019	9,560	26,906	136,118	121,905
Придобити	-	-	27	177	718	890	38	194	7,065	16,223	7,848	17,484
Отписани	(501)	(4)	(383)	(257)	(232)	(62)	(19)	(42)	-	(1,019)	(1,135)	(1,384)
Трансфер от разходи за придобиване	1,577	4,729	5,475	27,760	-	-	70	61	(7,122)	(32,550)	-	-
Ефект от курсови разлики	(28)	(1,771)	(1)	(5)	(2)	(107)	(1)	(4)	-	-	(32)	(1,887)
Салдо на 31 декември	31,414	30,366	93,343	88,225	7,223	6,739	1,316	1,228	9,503	9,560	142,799	136,118
Натрупана амортизация												
Салдо на 1 януари	3,841	2,807	21,022	15,639	2,783	2,169	545	462	-	-	28,191	21,077
Начислена амортизация за годината	703	634	7,405	4,775	807	692	145	117	-	-	9,060	6,218
Начислена обезценка	-	413	-	685	-	-	-	5	-	-	-	1,103
Отписана обезценка	(25)	-	(22)	-	-	-	-	-	-	-	(47)	-
Отписана амортизация	(31)	-	(225)	(75)	(158)	(29)	(19)	(37)	-	-	(433)	(141)
Ефект от курсови разлики	1	(13)	-	(2)	(1)	(49)	-	(2)	-	-	-	(66)
Салдо на 31 декември	4,489	3,841	28,180	21,022	3,431	2,783	671	545	-	-	36,771	28,191
Балансова стойност на 31 декември	26,925	26,525	65,163	67,205	3,792	3,956	645	681	9,503	9,560	106,028	107,927
Балансова стойност на 1 януари	26,525	24,605	67,203	44,911	3,956	3,849	683	557	9,560	26,906	107,927	100,828

Към 31 декември 2009 дълготрайните материални активи на Групата включват земи на стойност 8,470 х. лв. (31 декември 2008 г.: 8,770 х. лв.) и сгради с балансова стойност 18,455 х. лв. (31 декември 2008 г.: 17,755 х. лв.).

Към 31 декември 2009 в състава на дълготрайните материални активи са включени активи, които са амортизирани напълно, но продължават да се използват в стопанската дейност с отчетна стойност 1,708 х. лв. (31 декември 2008 г.: 1,357 х. лв.).

ГРУПА НЕОХИМ**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2009 ГОДИНА**

Към 31 декември 2009 има учреден особен залог като обезпечение по ползван банков инвестиционен кредит на машини и съоръжения с балансова стойност 20,466 х. лв. (31 декември 2008 г.: 14,669 х. лв.).

Към 31 декември 2009 разходите за придобиване на дълготрайни активи включват предоставени аванси на доставчици в размер на 860 х. лв. и открити проекти за 8,643 х.лв. (31 декември 2008 г.: 796 х. лв. и 8,764 х.лв.).

Откритите проекти са както следва:

	<i>31.12.2009</i>	<i>31.12.2008</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Автоматизация на АМ-76	3,872	3,045
Производство на смесени торове	2,107	1,943
Закрита уредба ГПП 2	1,667	709
Производство на амониев нитрат	569	-
Подмяна топлообменник за охлаждане на димен газ	128	-
Монтаж на допълнителен хладилник за охлаждане на нитрозни газове	106	-
Разпределително подстанция РП-60	-	2,703
Други обекти	194	364
	<u>8,643</u>	<u>8,764</u>

Към 31 декември е направен преглед на бъдещото изпълнение на откритите проекти и в резултат на този преглед към 31 декември 2008 г. са отписани проекти на стойност 962 х.лв. (Приложение № 10).

15. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	<i>Софтуер</i>	
	<i>2009</i>	<i>2008</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Отчетна стойност		
Салдо на 1 януари	<u>689</u>	<u>281</u>
Придобити	17	410
Отписани	<u>(16)</u>	<u>(2)</u>
Салдо на 31 декември	<u>690</u>	<u>689</u>
Натрупана амортизация		
Салдо на 1 януари	<u>267</u>	<u>252</u>
Начислена амортизация за годината	92	18
Отписана амортизация	<u>(10)</u>	<u>(3)</u>
Салдо на 31 декември	<u>349</u>	<u>267</u>
Балансова стойност на 31 декември	<u><u>341</u></u>	<u><u>422</u></u>
Балансова стойност на 1 януари	<u><u>422</u></u>	<u><u>29</u></u>

16. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

	<i>Сграда</i>	
	<i>2009</i>	<i>2008</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Отчетна стойност		
Салдо на 1 януари	<u>489</u>	<u>615</u>
Ефект от курсови разлики	<u>(2)</u>	<u>(126)</u>
Салдо на 31 декември	<u>487</u>	<u>489</u>
Натрупана амортизация		
Салдо на 1 януари	<u>27</u>	<u>22</u>
Начислена амортизация за годината	10	11
Ефект от курсови разлики	<u>-</u>	<u>(6)</u>
Салдо на 31 декември	<u>37</u>	<u>33</u>
Балансова стойност на 31 декември	<u>450</u>	<u>456</u>
Балансова стойност на 1 януари	<u>462</u>	<u>593</u>

Справедлива стойност на инвестиционния имот към 31 декември 2009 г. на база оценка от вещо техническо лице, консултант в Агенция за недвижими имоти, Турция възлиза на 902 х.лв. (1,000 х.т.л.).

17. АКТИВИ/(ПАСИВИ) ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Отсрочените данъци върху печалбата към 31 декември са свързани със следните обекти:

	<i>временна</i>	<i>данък</i>	<i>временна</i>	<i>данък</i>
	<i>разлика</i>		<i>разлика</i>	
	<i>31.12.2009</i>	<i>31.12.2009</i>	<i>31.12.2008</i>	<i>31.12.2008</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Имоти, машини и оборудване	<u>(11,835)</u>	<u>(1,194)</u>	<u>(19,493)</u>	<u>(1,966)</u>
Общо пасиви по отсрочени данъци	<u>(11,835)</u>	<u>(1,194)</u>	<u>(19,493)</u>	<u>(1,966)</u>
Данъчна загуба за пренасяне	12,335	1,234	-	-
Вземания	2,070	265	588	98
Задължения към персонала	1,528	155	1,565	159
Материални запаси	727	106	739	88
Провизии	585	81	398	40
Преводи на финансови отчети на задгранични дружества	-	-	367	37
Общо активи по отсрочени данъци	<u>17,245</u>	<u>1,841</u>	<u>3,657</u>	<u>422</u>
Нетни активи/(пасиви) по отсрочени данъци върху печалбата	<u>5,410</u>	<u>647</u>	<u>(15,836)</u>	<u>(1,544)</u>

ГРУПА НЕОХИМ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2009 ГОДИНА

Изменението на салдото на отсрочените данъци е както следва:

<i>Отсрочени данъчни (пасиви)/активи</i>	<i>Салдо на 1</i>	<i>Признати в</i>	<i>Признати в</i>	<i>Салдо на 31</i>
	<i>януари 2008</i>	<i>печалбата</i>	<i>другите</i>	<i>декември 2008</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>или загубата</i>	<i>компоненти</i>	<i>BGN '000</i>
		<i>BGN '000</i>	<i>на</i>	<i>BGN '000</i>
			<i>всеобхватния</i>	
			<i>доход</i>	
			<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Имоти, машини и оборудване	(1,619)	347	-	(1,966)
Начислени задължения	(202)	(202)	-	-
Вземания	106	8	-	98
Задължения към персонала	156	(3)	-	159
Материални запаси	7	(81)	-	88
Провизии	19	(21)	-	40
Преводи на финансови отчети на задгранични дружества	(18)	-	(55)	37
Общо	(1,551)	48	(55)	(1,544)

<i>Отсрочени данъчни (пасиви)/активи</i>	<i>Салдо на 1</i>	<i>Признати в</i>	<i>Признати в</i>	<i>Салдо на 31</i>
	<i>януари 2009</i>	<i>печалбата</i>	<i>другите</i>	<i>декември 2009</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>или загубата</i>	<i>компоненти</i>	<i>BGN '000</i>
		<i>BGN '000</i>	<i>на</i>	<i>BGN '000</i>
			<i>всеобхватния</i>	
			<i>доход</i>	
			<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Имоти, машини и оборудване	(1,966)	(772)	-	(1,194)
Данъчна загуба за пренасяне	-	(1,234)	-	1,234
Вземания	98	(167)	-	265
Задължения към персонала	159	4	-	155
Материални запаси	88	(18)	-	106
Провизии	40	(41)	-	81
Преводи на финансови отчети на задгранични дружества	37	-	37	-
Общо	(1,544)	(2,228)	37	647

ГРУПА НЕОХИМ**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2009 ГОДИНА**

Не са признати данъчни активи за следните временни данъчни разлики.

	<i>временна разлика</i>	<i>данък</i>	<i>временна разлика</i>	<i>данък</i>
	31.12.2009	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2008
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Загуба за пренасяне	307	61	199	40
Материални запаси	116	12	53	5
Задължения към персонала	95	10	121	12
Имоти, машини и оборудване	62	6	127	13
Вземания	13	1	137	14
	593	90	637	84

18. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

	31.12.2009	31.12.2008
	BGN'000	BGN'000
Материали	17,148	18,796
Готова продукция	19,847	8,652
Незавършено производство	2,909	7,075
Стоки	565	4,070
	40,469	38,593

Материалите включват:

	31.12.2009	31.12.2008
	BGN'000	BGN'000
Основни материали	4,557	6,457
Благородни метали	4,974	4,993
Резервни части и лагери	4,284	3,899
Спомагателни материали	2,006	2,209
Амбалажни материали	931	812
Автомобилни гуми	107	110
Катализатори	39	44
Други материали	250	272
	17,148	18,796

<i>Основни материали</i>	<i>31.12.2009</i>	<i>31.12.2008</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Метали	1,353	1,645
Проводници и кабели	755	775
Химикали, катализатори	431	242
Строителни материали	311	205
Калиев хлорид	302	372
Моноамониев фосфат	269	533
Магнезит	246	400
Карбамид	244	542
Сода калцинирана	106	167
Електроди	155	161
МЕА разтвор	99	193
Масла	83	93
Перфлоу	70	63
Метанол	5	176
Аминокиселина „Пуратрейд“	-	122
Други	128	768
	4,557	6,457

<i>Готовата продукция</i> се състои от:	<i>31.12.2009</i>	<i>31.12.2008</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Амониев нитрат – ЕС тор	19,515	8,195
Амониев хидрогенкарбонат	178	208
Натриев нитрат – технически	37	13
Карбамидформалдехидна смола	21	70
Уротропин	2	8
Други	94	158
	19,847	8,652

<i>Незавършеното производство</i> се състои от:	<i>31.12.2009</i>	<i>31.12.2008</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Амоняк	1,713	5,546
Формалин	518	673
Азотна киселина	102	317
Желязо-молибденов катализатор	43	25
Въглероден диоксид	5	39
Други	528	475
	2,909	7,075

<i>Стоките</i> се състоят от:	31.12.2009	31.12.2008
	BGN'000	BGN'000
Карбамид	564	-
Амониев нитрат	-	3,532
Амоняк	-	360
Други	1	178
	565	4,070

Към 31 декември 2009 г. има учредени залози като обезпечение по ползвани банкови кредити върху следните материални запаси:

- Благородни метали – 4,974 х. лв. (31.12.2008 г.: 4,993 х.лв.);
- Готова продукция (амониева селитра) – 13,916 х. лв. (31.12.2008 г.: 7,360 х.лв.);
- Незавършено производство (амоняк) - 1,713 х. лв. (31.12.2008 г: 5,546 х.лв.).

19. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДОСТАВЕНИ АВАНСИ

	31.12.2009	31.12.2008
	BGN '000	BGN '000
Вземания по продажби от клиенти в страната	776	1,197
Обезценка на вземания от клиенти в страната	(48)	(149)
Вземания по продажби от клиенти в чужбина	1,223	1,203
Обезценка на вземания от клиенти в чужбина	(767)	(638)
	1,184	1,613
Предоставени аванси за доставка в страната	638	413
Предоставени аванси за доставка в чужбина	309	252
	2,131	2,278

Групата е определила обичаен кредитен период, за който не начислява лихви на клиентите до 360 дни. Забава след този срок е приета от Групата като индикатор за обезценка. Ръководството преценява събираемостта като анализира експозицията на клиента, възможностите за погасяване и взема решение относно начисляването на обезценка.

Приетата от Групата политика за определяне на обичаен кредитен период е свързана със сезонния характер на произвежданата и продавана продукция (торове, предназначени за селското стопанство).

Търговските вземания са необезпечени и по видове валути са както следва:

- в лева – 1,675 х.лв., (31.12.2008 г.: 1,461 х. лв.);
- в турски лири – 482 х. т.л. (434 х.лв.), (31.12.2008 г.: 794 х. т.л. (719 х.лв.);
- в евро – 11 х. евро (22 х.лв.), (31.12.2008 г.: 50 х. евро (98 х.лв.).

ГРУПА НЕОХИМ**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2009 ГОДИНА**

Възrastова структура на непадежирали (редовни) търговски вземания от клиенти е както следва:

	<i>31.12.2009</i>	<i>31.12.2008</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
До 30 дни от възникването	617	753
От 31 до 90 дни от възникването	27	-
	<u>644</u>	<u>753</u>

Възrastова структура на необезценените просрочени търговски вземания е както следва:

	<i>31.12.2009</i>	<i>31.12.2008</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
До 30 дни от възникването	88	357
От 31 до 90 дни от възникването	331	415
От 91 до 180 дни от възникването	109	58
От 181 до 360 дни от възникването	12	27
Над 360 дни	-	3
	<u>540</u>	<u>860</u>

Възrastова структура на просрочените обезценени търговски вземания от клиенти е както следва:

	<i>31.12.2009</i>	<i>31.12.2008</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
От 1 до 2 години от възникването	25	299
Над 2 години от възникването	790	488
Обезценка	(815)	(787)
	<u>-</u>	<u>-</u>

Движение на коректива за обезценка:

	<i>2009</i>	<i>2008</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо в началото на годината	787	660
Отчетени обезценки	186	384
Изписани суми като несъбираеми	(38)	(226)
Възстановена обезценка	(120)	(31)
Салдо в края на годината	<u>815</u>	<u>787</u>

20. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

	<i>31.12.2009</i>	<i>31.12.2008</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Вземания по продажби в лева	316	105
Вземания по предоставени аванси в лева	-	123
Вземания по продажби във валута	13	8
	<u>329</u>	<u>236</u>

ГРУПА НЕОХИМ**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2009 ГОДИНА**

Дружеството-майка е определило обичаен кредитен период, за който не начислява лихви на контрагентите - свързани лица до 270 дни. Забава след срок от 360 дни е приета от Дружеството-майка като индикатор за обезценка. Ръководството преценява събираемостта като анализира конкретните вземания и обстоятелствата по забавата и взема решение дали да начислява обезценка и в какъв размер. Приетата от Дружеството-майка политика за определяне на обичаен кредитен период е свързана със сезонния характер на произвежданата и продавана продукция (торове, предназначени за селското стопанство).

Вземанията от свързани лица във валута са в:

- щатски долари - няма, (31.12.2008 г.: 6 х.щ.д.(8 х.лв.);
- евро – 7 х.евро (13 х.лв.), (31.12.2008 г.: няма).

Възrastова структура на необезценените просрочени търговски вземания от свързани лица е както следва:

	31.12.2009	31.12.2008
	BGN '000	BGN '000
До 30 дни от възникването	329	103
От 31 до 90 дни от възникването	-	2
От 91 до 180 дни от възникването	-	123
От 181 до 360 дни от възникването	-	8
	329	236

21. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ

	31.12.2009	31.12.2008
	BGN '000	BGN '000
ДДС за възстановяване - надвнесен	4,555	3,713
Предплатени разходи	530	667
Корпоративен данък	142	224
Предоставени аванси на служители	137	178
Депозити на контрагенти	89	8
Предоставени заеми на служители - краткосрочна част	7	57
Съдебни и присъдени вземания	13	58
Обезценка на съдебни и присъдени вземания	-	(42)
Вземания от наем жилища и гаражи	22	14
Обезценка на вземания от наеми	(2)	(2)
Други	182	217
Обезценка на други вземания	(44)	(50)
	5,631	5,042

ДДС за възстановяване включва:

- ДДС за възстановяване на дружеството-майка – 3,101 х. лв. (31.12.2008 г.: 3,143 х. лв.).

Данъкът е възстановен в началото на следващия отчетен период.

- ДДС за възстановяване на дружеството от групата от Турция - 1,454 х. лв. (31.12.2008 г.: 570 х. лв.). Същият ще се приспада от ДДС по продажби на дружество.

Предплатените разходи се състоят от:

	<i>31.12.2009</i>	<i>31.12.2008</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Застраховки	453	537
Абонаменти	20	22
Предплатени такси по неусвоен кредит	-	56
Други	57	52
	<u>530</u>	<u>667</u>

Предплатените разходи се признават като текущи на равни части през следващия отчетен период.

22. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	<i>31.12.2009</i>	<i>31.12.2008</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Разплащателни сметки	1,516	7,644
Блокирани парични средства по съдебни дела	222	222
Парични средства в каса	44	30
	<u>1,782</u>	<u>7,896</u>

Блокираните парични средства по съдебни дела включват трайно блокирани средства (запор) по съдебен иск в размер на 222 х.лв. (31.12.2008 г.: 222 х. лв.) (Приложение № 36), които са изключени от паричните средства и еквиваленти в отчета за паричните потоци.

23. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Основен акционерен капитал

Към 31 декември 2009 г. регистрираният акционерен капитал на Неохим АД възлиза на 2,654 х.лв., разпределен в 2,654,358 обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност на акция 1 лв.

Обратно изкупените собствени акции са 68,394 броя в размер на 3,575 х.лв. (31.12.2008 г.: 68,394 бр. – 3,575 х.лв.).

Законовите резерви са формирани от разпределение на печалбата, съгласно изискванията на Търговския закон и устава на дружеството-майка.

24. БАНКОВИ ЗАЕМИ

	31.12.2009	31.12.2008
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Дългосрочни банкови заеми		
Банкови заеми	6,254	10,354
Разсрочени такси за управление и администриране на заеми	(33)	(80)
	<u>6,221</u>	<u>10,274</u>
Краткосрочна част на дългосрочни банкови заеми		
Банкови заеми	4,112	3,644
Разсрочени такси за управление и администриране на заеми	(47)	(66)
	<u>4,065</u>	<u>3,578</u>
Общо	<u>10,286</u>	<u>13,852</u>

Условията, при които са отпуснати заемите са както следва:

<i>Заем</i>	<i>31.12.2009</i>	<i>31.12.2008</i>	<i>Договорена</i>	<i>Падеж</i>	<i>Лихвен процент</i>
	<i>х. лв.</i>	<i>х. лв.</i>	<i>сума във</i>		
			<i>валута</i>		
1	7,146	9,966	5,500 х.евро	20.03.2012	1М EURIBOR плюс 3 пункта годишно
2	3,140	3,883	2,000 х.евро	16.06.2013	1М EURIBOR плюс 3 пункта годишно
3	-	3	25 х.т.л.	20.03.2009	20 % годишно
	<u>10,286</u>	<u>13,852</u>			

Средствата са отпуснати с цел обновяване и реконструкция на производствените инсталации за амониев нитрат и амоняк.

Дългосрочните и краткосрочни заеми са обезпечени със следните активи, собственост на Дружеството-майка:

- оборудване с балансова стойност 20,466 х. лв. (31.12.2008 г.: 14,669 х.лв.) (Приложение № 14);
- благородни метали с отчетна стойност 4,974 х. лв. (31.12.2008 г.: 4,993 х.лв.) (Приложение № 18);
- готова продукция - амониев нитрат с отчетна стойност 13,916 х.лв. (31.12.2008 г.: 7,360 х.лв.) (Приложение № 18);
- незавършено производство - амоняк с отчетна стойност 1,713 х. лв. (31.12.2008 г.: 5,546 х.лв.) (Приложение № 18);
- постъпления от бъдещи вземания по сключени договори за продажба на стойност до 39,260 х.щ.д. (31.12.2008 г.: 39,260 х.лв.).

25. ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДОСТАВЧИЦИ

	<i>31.12.2009</i>	<i>31.12.2008</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Булгаргаз ЕАД	6,503	7,503
Задължения по финансов лизинг	839	758
	<u>7,342</u>	<u>8,261</u>

Задължения към Булгаргаз ЕАД

Общата сума на задължението е в размер на 7,503 х. лв. (31 декември 2008 г.: 8,503 х. лв.). На 7 май 2007 е подписан анекс към първоначално споразумение с Булгаргаз ЕАД, съгласно което е постигната договореност за разсрочване на дълга, както следва:

- краен срок по първоначално споразумение – 31 декември 2011 г.
- краен срок по анекс от 7 май 2007 г. – 31 декември 2013 г.
- договорено е плащане на лихва за разсрочените вноски в размер на ОЛП плюс 4 пункта годишна лихва. Плащанията по лихвата са дължими след 2012 г.

Към 31 декември задължението е представено в отчета за финансово състояние както следва:

- 6,503 х. лв. – дългосрочно задължение, разпределено в месечни вноски съгласно погасителен план от 1 януари 2011 г. до 31 декември 2013 г. (31 декември 2008 г.: 7,503 х. лв.).
- 1,000 х. лв. – дължими до 31 декември 2010 г. (сумата е представена като краткосрочно задължение към доставчици (31 декември 2008: 1,000 х. лв.).

При забава на плащането на някои от вноските по погасителен план с повече от 5 дни от страна на Неохим АД, Булгаргаз ЕАД може да спре подаването на природен газ, а при забава на плащането на някои от вноските по погасителен план с повече от 30 дни, стойността на остатъка от разсроченото задължение става изискуема незабавно.

Задължения по финансов лизинг

Включените в отчета за финансовото състояние към 31 декември задължения по финансов лизинг са по договори за придобиване на автомобили. Те са представени нетно от дължимата лихва и са както следва:

	<i>31.12.2009</i>	<i>31.12.2008</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Срок		
До една година	357	397
Над една година	839	758
	<u>1,196</u>	<u>1,155</u>

Минималните лизингови плащания по финансов лизинг са дължими както следва:

	<i>31.12.2009</i>	<i>31.12.2008</i>
<i>Срок</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
До една година	427	472
Над една година	920	849
	<u>1,347</u>	<u>1,321</u>
Бъдещ финансов разход по финансов лизинг	<u>(151)</u>	<u>(166)</u>
Сегашна стойност на задълженията по финансов лизинг	<u>1,196</u>	<u>1,155</u>

Като дългосрочни задължения по финансов лизинг са представени дължимите след 31 декември 2009 г. плащания по договори за финансов лизинг за придобиване на леки автомобили. Съответно, дължимите в рамките на следващите 12 месеца лизингови вноски са представени в други текущи задължения в отчета за финансово състояние като краткосрочна част на задължения по финансов лизинг (Приложение № 34).

26. ДЪЛГОСРОЧНИ ПРОВИЗИИ

Дългосрочните провизии включват начислени суми за закриване и за рекултивация на терени на депа за производствени отпадъци, ползвани от Дружеството-майка в предходни периоди. Крайният срок за изпълнение на мероприятията по рекултивацията е 2019 г. Общата стойност на провизията, определена на база експертна оценка за размера на очакваните разходи по изпълнение на задължението е 511 х. лв. (31 декември 2008 – 465 х. лв.) (Приложение № 2.26), а амортизируемата стойност, по която същата е представена в отчета за финансово състояние е в размер на 350 х. лв. (31 декември 2008 г. - 398 х. лв.), в т.ч. дългосрочна част - 126 х. лв. (31 декември 2008 г. - 168 х. лв.). Амортизируемата стойност е изчислена на база сегашната стойност на всички бъдещи парични плащания, дисконтирана с лихвен процент 7,159%. Дължимите до една година плащания в размер на 224 х. лв. (31 декември 2008 г. – 230 х. лв.), са представени в отчета за финансовото състояние като други текущи задължения (Приложение № 2.26).

27. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ

Задълженията към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на Дружествата за изплащане на обезщетения на наетия персонал към 31 декември 2009 г. при настъпване на пенсионна възраст. Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда и Колективните трудови договори на дружествата от Групата работодателят следва да изплаща обезщетения на работниците и служителите при пенсиониране – от 2 до 6 брутни месечни работни заплати според трудовия стаж в дружеството, а за дъщерното дружество в Турция - по една брутна месечна заплата за всяка отслужена година в дружеството.

За определяне на дългосрочните си задължения към персонала дружествата от Групата са направили актюерска оценка, като са ползвани услугите на сертифициран актюер.

Задължението е формирано както следва:

	<i>31.12.2009</i>	<i>31.12.2008</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Сегашна стойност на задълженията на 1 януари	1,210	1,359
Непризната актюерска загуба на 1 януари	(498)	(594)
Задължение признато в отчета за финансовото състояние на 1 януари	712	765
Разход за лихви	75	76
Разход за текущ стаж	185	193
Нетна актюерска загуба за периода	93	65
Ефект от планирани съкращения	(4)	(63)
Плащания през периода	(224)	(324)
Сегашна стойност на задълженията на 31 декември	1,269	1,210
Непризната актюерска загуба на 31 декември	(432)	(498)
Задължение, признато в отчета за финансовото състояние на 31 декември	837	712

Изменението в сегашната стойност на задълженията е както следва:

	<i>31.12.2009</i>	<i>31.12.2008</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Сегашна стойност на задълженията на 1 януари	1,210	1,359
Разход за лихви за периода	75	76
Разход за текущ стаж за периода	185	177
Плащания през периода	(224)	(324)
Ефект от планирани съкращения	(4)	(63)
Актюерска (печалба)/загуба, призната за периода	27	(15)
Сегашна стойност на задължението на 31 декември	1,269	1,210

Акумулираният ефект от действието на разликата между действителния опит през 2009, направените предположения в предходната оценка, и промени в актюерските предположения е увеличение на настоящата стойност на задължението и намаление на непризнатата актюерска загуба към 31 декември 2009 г.

При определяне на сегашната стойност към 31 декември 2009 г. са направени следните актюерски предположения:

- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ, за общата смъртност на населението на България за периода 2005 - 2007 г.
- темп на текучество – между 0 % до 23 %, в зависимост от пет обособени възрастови групи.
- дисконтов фактор - използвана е норма на база ефективен годишен лихвен процент $i = 7,0 \%$ (2008 г: $i = 6,2 \%$). Той се основава на доходността на емисиите дългосрочни ДЦК (с 10- годишен матуритет). Като се има предвид, че средния срок до пенсиониране е по-дълъг от 10 години, ефективният годишен лихвен процент за дисконтиране е определен чрез екстраполация.
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководствата на дружествата и е в размери по години както следва:

- 2010 г. - 5% спрямо нивото от 2009 г.;

- 2011 г.- 5% спрямо нивото от 2010 г.;
- 2012 г.- 10% спрямо нивото от 2011 г.;
- 2013 г. - 10% спрямо нивото от 2012 г.;
- 2014 г.и всяка следваща година - 10% спрямо нивото от предшестващата я година.

Предположението в предходна година е било както следва:

- 2009 г. - 5% спрямо нивото от 2008 г.;
- 2010 г.- 10% спрямо нивото от 2009 г.;
- 2011 г.- 15% спрямо нивото от 2010 г.;
- 2012 г.- 15% спрямо нивото от 2011 г.;
- 2013 г.и всяка следваща година - 5% спрямо нивото от предшестващата я година.

28. ДЪЛГОСРОЧНИ ФИНАНСИРАНИЯ

Дългосрочните финансираия включват стойността на получена през 2009 г. субсидия за финансиране на проект за изграждане на турбо-генераторна станция на дружеството-майка. Средствата са получени от Европейската банка за възстановяване и развитие във връзка с Рамково споразумение за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници.

Стойността на получената субсидия е 293 х.лв., от които: признат приход от финансираия за 2009 г. - 37 х.лв. (Приложение № 5) и финансираия, които ще бъдат признати като приход през следващи отчетни периоди - 256 х.лв. по периоди, както следва :

	31.12.2009	31.12.2008
	BGN'000	BGN'000
До 1 година (краткосрочна част)	21	-
Над 1 година (дългосрочна част)	235	-
	256	-

Краткосрочната част от финансираията ще бъде призната като текущ приход през следващите 12 месеца от датата на консолидирания финансов отчет и е представена в групата на краткосрочните пасиви на ред Други текущи задължения (Приложение № 34).

29. КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ

	31.12.2009	31.12.2008
	BGN'000	BGN'000
Банкови заеми	20,327	-
Разсрочени такси за управление и администриране на заеми	(51)	-
	20,276	-

ГРУПА НЕОХИМ**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2009 ГОДИНА**

Условията, при които са отпуснати заемите са както следва:

<i>Заем</i>	<i>31.12.2009</i>	<i>31.12.2008</i>	<i>Договорена</i>	<i>Падеж</i>	<i>Лихвен процент</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>сума</i>		
1	10,286	-	До 15,000 х.лв.	20.04.2010	1-седм.SOFIBOR плус 4,2 пункта годишно
2	9,990	-	10,000 х.лв.	28.02.2010	1-седм.SOFIBOR плус 4,2 пункта годишно
	20,276	-			

Предоставеното обезпечение по заемите е оповестено в Приложение № 24.

30. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

	<i>31.12.2009</i>	<i>31.12.2008</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Получени заеми	5,000	-
Задължения за доставени материали, горива и услуги	1,604	495
Получени аванси за продажби на продукцията	2,273	188
	8,877	683

Полученият заем е от дружество-акционер с договорен размер до 5,000 х.лв. и лихва 6 % като Неохим АД се задължава да го погаси наведнъж или на части в срок до една година от първото получаване на заема - 15 декември 2010 г.

Задълженията към свързани лица са текущи и по валути са като следва в лева- 7,392 х.лв., в евро- 1,391 х.лв., в щ.д.- 94 х.лв.

31. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	<i>31.12.2009</i>	<i>31.12.2008</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Доставчици от страната	2,884	6,871
Краткосрочна част от задължения към Булгаргаз ЕАД	1,000	1,000
Клиенти по аванси във валута	686	192
Доставчици от чужбина	547	747
Клиенти по аванси в лева	26	65
	5,143	8,875

В задълженията към доставчици от страната няма дължима сума към Булгаргаз ЕАД (31 декември 2008 г.: 4,404 х. лв. - сума по текущи доставки на природен газ от месец декември 2008 г.). Краткосрочната част от задълженията към Булгаргаз ЕАД включва дължимите в рамките на следващите 12 месеца вноски по разсрочен дълг съгласно споразумение и анекс към него от 7 май

ГРУПА НЕОХИМ**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2009 ГОДИНА**

2007 г. (Приложение № 25). Съгласно условията за доставка на природен газ дружеството- майка следва да заплаща текущите доставки авансово по заявка и доплащане в рамките на 10 дни. След тази дата Булгаргаз ЕАД начислява законната лихва.

Към 31 декември Групата няма просрочени задължения.

Задължения към доставчици от чужбина са в евро - 357 х.лв., в щ.д.- 2 х.лв, в турски лири - 874 х.лв. (31.12.2008 г.: в евро- 525 х.лв., в щ.д.- 2 х.лв, в турски лири- 220 х.лв).

32. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

	31.12.2009	31.12.2008
	BGN '000	BGN '000
Задължения към персонала, в т.ч.:	1,389	1,791
<i>текущи задължения за месец декември</i>	846	1,112
<i>начисления за непозвани компенсируеми отпуски</i>	543	679
Задължения по социалното осигуряване, в т.ч.:	583	796
<i>текущи задължения за месец декември</i>	475	646
<i>начисления за непозвани компенсируеми отпуски</i>	108	150
	1,972	2,587

33. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ

	31.12.2009	31.12.2008
	BGN '000	BGN '000
Данък върху печалбата	22	4,403
Задължения по ЗДДФЛ	135	205
ДДС	69	121
Данъци върху разходите	6	6
	232	4,735

Задълженията за данъци са текущи.

До датата на издаване на този отчет в дружеството-майка са извършени ревизии и проверки, както следва:

- по ДДС – до 31.01.2008 г.
- пълна данъчна ревизия – до 31.12.2006 г.
- Национален осигурителен институт – до 31.12.2002 г.

34. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	31.12.2009	31.12.2008
	BGN '000	BGN '000
Провизии	459	230
Краткосрочна част на задължения по финансов лизинг (Приложение № 25)	357	397
Получени депозити от клиенти	217	470
Удръжки от работните заплати	188	245
Задължение за дивидент	74	106
Получени гаранции	65	480
Задължения за такси	41	48
Финансиране за дълготрайни активи	21	-
Други задължения	44	60
	1,466	2,036

Провизиите включат краткосрочна част на провизии за рекултивация в размер на 224 х.лв. (31.12.2008 г. 230 х.лв.) (Приложение № 26) и провизии по съдебни дела в размер на 235 х.лв. Получените депозити от клиенти са основно за амбалаж и за бъдещи продажби.

35. ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

На 18.11.2009 г. е осъществена продажба на дъщерното дружество Тракия Прес XI век. Приходите от продажба на дружеството са в размер на 6 х.лв., а балансовата стойност на нетните активи към датата на продажбата е 2 х.лв. (отрицателна величина), в резултат на което е отчетена печалба от продажба на инвестиция в размер на 8 х.лв.

Входящият паричен поток, свързан с продажбата е в размер на 4 х.лв.

Продаденият дял от и съставът на нетните активи на продаденото дружество включва.

	52%
Оборудване	1
Вземания	4
Парични средства	2
Търговски задължения	(2)
Задължения към персонала	(4)
Задължения за данъци	(1)
Други задължения	(1)
Продаден дял от нетни активи	(2)

36. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ**Съдебни дела**

Съгласно ГД №1439/1999 г. по описа на Хасковски окръжен съд срещу Неохим АД е предявен иск от физически лица за сумата от 222 х.лв. по неспазено задължение за издаване на акт за внедряване на предложение за рационализация. Искът е уважен от ХОС за сумата от 158 х.лв. и лихва 64 х.лв. и е наложен заповест за задържане на средства на Неохим АД в УниКредит Булбанк АД в размер на 222 х.лв. Дружеството-майка е обжалвало това решение пред Пловдивския апелативен съд, който присъжда делото в полза на Неохим АД, Димитровград. В момента решението на Апелативния съд Пловдив е обжалвано от двете страни. Във ВКС е разглеждано на заседание на 29 януари 2009 г. и се очаква решение.

Дъщерното дружество Неохим ООД, Турция е ответник по дела, заведени основно от клиенти за неспазени срокове по доставка на стоки, като исковете са на обща стойност 367 х. т. л. (331 х.лв.). Делата са висящи. За тези дела становището на ръководството е, че е налице значителен риск Групата да претърпи загуби и в тази връзка е начислена провизия за тях в размер на 261 х.т.л. (235 х.лв.) (Приложение № 10) и са отписани в разходите вече платени такси по делата на стойност 86 х.лв.

Предявена е съдебна претенция към дъщерното дружество в Турция в размер на 1,906 х.т.л. (1,725 х.лв.) за налагане на заповест за задържане на разпоредителни действия (за покупко-продажба на недвижим имот) от ЕСС ООД, Одрин. Претенцията е във връзка с получен и неиздължен от дружеството Егтар ООД, Турция (контрагент на дъщерното дружество в Турция) заем. Към датата на изготвяне на годишния консолидиран отчет нито Неохим ООД, Турция нито друго дружество от Групата са гарантни или поръчители по заема на Егтар ООД. Ръководството на Групата е предприело необходимите действия за осигуряване на правна защита и отхвърляне на претенцията и не очаква Групата да претърпи бъдещи загуби по това дело.

Значителни неотменяеми договори и ангажименти

Дружеството-майка е приело Инвестиционна програма със срок на изпълнение до 2014 г. за привеждане на производствената си дейност в съответствие с промените на екологичното законодателство в България породени от присъединяването към Европейския съюз. Предвидени са следните основни инвестиционни разходи за привеждане в съответствие с условията на комплексното разрешително, които ще бъдат извършени по години както следва:

година	BGN'000
2010	249
2011	260
Общо	509

37. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

Категории финансови инструменти:

	31.12.2009	31.12.2008
	BGN'000	BGN'000
Финансови активи		
Парични средства и парични еквиваленти	1,782	7,896
Кредити и вземания в т.ч.:	1,922	2,003
Други дългосрочни вземания	5	17
Вземания от свързани лица	329	113
Търговски вземания	1,184	1,613
Други вземания	404	260
Инвестиции на разположение и за продажба	5	5
	3,709	9,904
Финансови пасиви		
Банкови заеми в т.ч.:	30,562	13,852
Дългосрочни банкови заеми	6,221	10,274
Краткосрочна част на дългосрочни банкови заеми	4,065	3,578
Краткосрочни банкови заеми	20,276	-
Други заеми и задължения в т.ч.:	19,712	19,530
Дългосрочни провизии	126	168
Задължения към свързани лица	6,604	495
Търговски задължения	4,431	8,618
Дългосрочни задължения към доставчици	7,342	8,261
Получени заеми от трети лица	-	-
Други текущи задължения	1,209	1,988
	50,274	33,382

В хода на обичайната си стопанска дейност дружествата от Групата могат да бъдат изложени на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и постигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружествата от Групата. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на продуктите на дружествата от Групата и на привлечения заемен капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от нея инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск. Управлението на риска в Групата се осъществява текущо от ръководството на дружеството-майка съгласно политиката, определена от Съвета на директорите. Съветът на директорите е приел основни принципи на общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретните процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, при използването на недеривативни инструменти.

*Пазарен риск**а.Валутен риск*

Групата извършва своята дейност обичайно при активен обмен с чуждестранни доставчици и клиенти. Въпреки намалелите обеми продажби за износ през 2009 г. Групата е изложена на валутен риск, основно спрямо турската лира. Около 25% от финансовите активи на Групата се формират от вземания по износ на продукция, договорена за плащане в турски лири и долари. Валутният риск е свързан с негативното движение на валутния курс на турската лира спрямо българския лев при бъдещите стопански операции, по признатите валутни активи и пасиви, и относно нетните инвестиции в чуждестранни дружества.

Валутен структурен анализ

31 декември 2009 г.	<i>в EUR</i> <i>BGN'000</i>	<i>в USD</i> <i>BGN'000</i>	<i>в TRY</i> <i>BGN'000</i>	<i>в BGN</i> <i>BGN'000</i>	<i>Общо</i> <i>BGN'000</i>
<i>Финансови активи</i>					
Парични средства и парични еквиваленти	840	179	279	484	1,782
Кредити и вземания	35	-	639	1,253	1,927
	875	179	918	1,737	3,709
<i>Финансови пасиви</i>					
Банкови заеми	10,286	-	-	20,276	30,562
Други заеми и задължения	1,222	94	287	18,109	19,712
	11,508	94	287	38,385	50,274

31 декември 2008 г.	<i>в EUR</i> <i>BGN'000</i>	<i>в USD</i> <i>BGN'000</i>	<i>в TRY</i> <i>BGN'000</i>	<i>в BGN</i> <i>BGN'000</i>	<i>Общо</i> <i>BGN'000</i>
<i>Финансови активи</i>					
Парични средства и парични еквиваленти	802	134	360	6,600	7,896
Кредити и вземания	59	13	438	1,498	2,008
	861	147	798	8,098	9,904
<i>Финансови пасиви</i>					
Банкови заеми	13,849	-	3	-	13,852
Други заеми и задължения	1,365	2	230	17,933	19,530
	15,214	2	233	17,933	33,382

Анализ на валутната чувствителност

Групата няма съществени експозиции спрямо щатския долар и турската лира. Ефектът от валутната чувствителност при 10% увеличение/намаление на текущите обменни курсове на българския лев спрямо щатския долар и турската лира на база структурата на валутните активи и пасиви към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите

променливи величини е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат след облагане с данъци и върху собствения капитал.

При увеличение с 10% на курса на щатския долар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на Групата (след облагане) би бил увеличение с 8 х.лв. (2008 г.: 13 х.лв.) поради влиянието най-вече на валутните вземания от клиенти. Съответно същият ефект би имало и върху собствения капитал.

При намаление с 10 % на курса на щатския долар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на Групата (след облагане) би бил равен и реципрочен на посочения по-горе при увеличението.

При увеличение с 10% на курса на турската лира спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на Групата (след облагане) би бил увеличение с 57 х.лв. (2008 г.: 51 х.лв.) поради превишението на активите в турски лири над пасивите. Съответно същият ефект би имало и върху собствения капитал. При намаление с 10 % на курса на турската лира спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на Групата (след облагане) би бил равен и реципрочен на посочения по-горе при увеличението.

Ръководството е на мнение, че посоченият по-горе анализ на валутната чувствителност на база балансовата структура на валутните активи и пасиви отразява и валутната чувствителност на Групата през съответния период на отчетна година.

Ценови риск

Групата е изложена на ценови риск за негативни промени в цените на основната суровина за производство – природен газ, доколкото тази цена се договаря на държавно ниво. Групата не е изложена на съществен риск от негативни промени в цените на другите суровини и материали, защото съгласно договорните отношения с доставчиците, те са обект на периодичен анализ и обсъждане за преразглеждане и актуализиране спрямо промените на пазара.

В условията на финансова криза Групата е изложена на ценови риск от негативни промени в цените на продаваните стоки и продукция в резултат на конкуренцията на българския торов пазар, намираща отражение и в цените на основния продукт на Групата – амониевия нитрат, както и на нарастващ натиск на цените на международния пазар.

За ограничаване на това влияние Групата прилага стратегия за оптимизиране на производствените разходи, гъвкава маркетингова и ценова политика.

Кредитен риск

Основните финансови активи на Групата са пари в брой и в банкови сметки и търговски и други вземания и кредитни вземания.

Кредитен риск е основно рискът, при който клиентите (и другите контрагенти) на Групата няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските и други вземания. Последните са представени в отчета за финансовото състояние в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

Събираемостта и концентрацията на вземанията се контролират текущо и стриктно от отделите Продажби на дружествата от Групата съгласно установената кредитна политика на дружеството-майка. За целта ежедневно се прави преглед на откритите позиции по клиенти, спазването на договорените кредитни срокове за плащане, получените постъпления, както и се следят вземанията, които не са погасени в срок.

ГРУПА НЕОХИМ**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2009 ГОДИНА**

Паричните операции са ограничени до банки с висока репутация и ликвидна стабилност. Характерът на дейността на Групата не предполага наличие на значителни свободни парични средства. Допълнително кредитната експозиция в банки текущо се следи и анализира с цел ефективно използване на паричните средства.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Групата да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. Тя провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства, добра способност на финансиране на стопанската си дейност, включително чрез осигуряване и поддържане на адекватни кредитни ресурси и улеснения, постоянно контролно наблюдение на фактическите и прогнозни парични потоци по периоди напред и поддържане на равновесие между матурирещите граници на активите и пасивите на дружествата от Групата. Един от основните източници за финансиране на дейността на дружествата от Групата е ползването на привлечени средства – банкови кредити.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите недеривативни активи и пасиви на Групата към датата на отчета за финансово състояние, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет и парични потоци. Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която вземането респективно задължението е изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

31 декември 2009 г.	до 1 м.	1-3 м.	3-6 м.	6-12 м.	1-2 г.	2-5 г.	над 5 г.	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Финансови активи								
Парични средства и парични еквиваленти	1,560	-	-	222	-	-	-	1,782
Кредити и вземания	1,730	12	18	120	16	26	5	1,927
	3,290	12	18	342	16	26	5	3,709
Финансови пасиви								
Банкови заеми	4,797	6,820	11,108	2,159	4,227	2,190	-	31,301
Други заеми и задължения	5,691	272	333	6,212	2,549	5,380	126	20,563
	10,488	7,092	11,441	8,371	6,776	7,570	126	51,864

За да покрие недостига от парични средства до датата на изготвяне на отчета за финансово състояние Групата се е финансирала с допълнителен заем от свързано лице в размер на 5,000 х.лв.

ГРУПА НЕОХИМ

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2009 ГОДИНА

31 декември 2008 г.	до 1 м.	1-3 м.	3-6 м.	6-12 м.	1-2 г.	2-5 г.	над 5 г.	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Финансови активи								
Парични средства и парични еквиваленти	7,674	-	-	222	-	-	-	7,896
Кредити и вземания	1,785	93	10	14	72	29	5	2,008
	9,459	93	10	236	72	29	5	9,904
Финансови пасиви								
Банкови заеми	255	499	1,198	2,353	4,516	6,568	-	15,389
Други заеми и задължения	8,728	264	419	1,619	1,401	7,450	168	20,049
	8,983	763	1,617	3,972	5,917	14,018	168	35,438

Риск на лихвоносните парични потоци

Като цяло Групата няма значителни лихвоносни активи, с изключение на паричните средства и еквиваленти. Тъй като тя не поддържа значителни по размер свободни парични средства, нейните приходи и оперативни парични потоци са в голяма степен независими от промените в пазарните лихвени равнища.

Групата е изложена на лихвен риск от своите дългосрочни и краткосрочни заеми. Те са обичайно с променлив лихвен процент, който поставя в зависимост от лихвения риск паричните и потоци.

Групата управлява своя риск на паричните потоци спрямо лихвените равнища като при сключване на договорите за ползване на банкови кредити се стреми да договаря лихвен процент избирайки най-изгодните условия, предлагани на банковия пазар.

Лихвен анализ

31 декември 2009 г.	безлихвени BGN'000	с		Общо BGN'000
		с плаващ лихвен % BGN'000	фиксиран лихвен % BGN'000	
Финансови активи				
Парични средства и парични еквиваленти	44	1,738	-	1,782
Кредити и вземания	1,915	12	-	1,927
	1,959	1,750	-	3,709
Финансови пасиви				
Банкови заеми	-	30,562	-	30,562
Други заеми и задължения	9,113	10,599	-	19,712
	9,113	41,161	-	50,274

31 декември 2008 г.	безлихвени BGN'000	с		Общо BGN'000
		с плаващ лихвен % BGN'000	фиксиран лихвен % BGN'000	
Финансови активи				
Парични средства и парични еквиваленти	30	7,866	-	7,896
Кредити и вземания	1,848	26	134	2,008
	1,878	7,892	134	9,904
Финансови пасиви				
Банкови заеми	-	13,852	-	13,852
Други заеми и задължения	14,059	5,471	-	19,530
	14,059	19,323	-	33,382

Ръководството на Групата текущо наблюдава и анализира нейната експозиция спрямо промените в лихвените равнища. Симулират се различни сценарии на рефинансиране, подновяване на съществуващи позиции, алтернативно финансиране. На база тези сценарии се измерва и ефектът върху финансовия резултат и собствения капитал при промяна с определени пунктове на лихвения процент.

Таблицата по-долу показва чувствителността на Групата при увеличение с 0.5% в лихвения процент на база структурата на активите и пасивите към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини. Ефектът е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат след облагане с данъци и върху собствения капитал.

31 декември 2009 г.	С плаващ лихвен %	Увеличение на лихвения процент	Ефект върху финансовия резултат след облагане	Ефект върху собствения капитал
Финансови активи	12	0.5	0.05	0.05
Финансови пасиви	41,161	0.5	185	185
31 декември 2008 г.	С плаващ лихвен %	Увеличение на лихвения процент	Ефект върху финансовия резултат след облагане	Ефект върху собствения капитал
Финансови активи	26	0.5	0.12	0.12
Финансови пасиви	19,323	0.5	87	87

При намаление с 0.5 % крайният ефект върху печалбата на Групата (след облагане) би бил равен и реципрочен на посочения по-горе при увеличението. В таблицата по – горе не са включени

паричните средства и парични еквиваленти, за които ефектът от увеличение или намаление на плаващия лихвен процент би бил незначителен.

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала Групата цели да създава и поддържа възможности да продължи да функционира и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите (съдружниците), стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в нейния бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите по капитала.

Ръководството на Групата текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост, представени в таблицата към 31 декември:

	31.12.2009	31.12.2008
	BGN'000	BGN'000
Общо дългов капитал, в т.ч.:	43,904	23,507
заеми от банки и трети лица	35,562	13,849
търговски задължения към трети лица	8,342	9,658
Намален с: паричните средства и парични еквиваленти	1,782	7,896
Нетен дългов капитал	42,122	15,611
Общо собствен капитал	101,024	119,425
Общо капитал	143,146	135,036
Съотношение на задлъжнялост	29.43%	11.56%

Справедливи стойности

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти.

Притежаваните от Групата финансови активи са основно търговски вземания и наличности по разплащателни сметки в банки, поради което се приема, че балансовата им стойност е приблизително равна на тяхната справедлива стойност. Притежаваните от Групата финансови пасиви представляват основно заеми с плаващ лихвен процент и търговски задължения, поради което се приема, че балансовата им стойност е приблизително равна на тяхната справедлива стойност.

38. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Свързани лица на Групата са както следва:

Акционери:

Екотех ООД	Основен акционер (27.42 %)
Евро ферт АД	Основен акционер (23.83 %)
Karifert International Offshore SAL, Ливан	Основен акционер (17.16 %)

Други свързани дружества: Предприятия, собственост на основни акционери и предприятия, в които пряко или косвено притежават значителен дял отделни личности, упражняващи контрол върху дружествата от Групата:

Предприятия, собственост на основни акционери и предприятия, в които пряко или косвено притежават значителен дял отделни личности, упражняващи контрол върху дружеството - майка (Други свързани дружества), са:

Бетран АД	Силико-07 ООД
Земя ООД	Химимпорт Ойл Трейд ООД
Кредо ООД	Химимпорт-финанси ООД
Консилиум ЕООД	Химимпорт-Агрохимикали ООД
Шипиком ООД	Химимпорт Оргахим ООД
Каримекс Европа – Корабна агенция ООД	Медицински център-Химимпорт Медика ООД
Каримекс Кемикълс САЛ	Химимпорт Рабър ООД
Каримекс Кемикълс Кипър	Химимпорт Фертилайзерс ООД
Кариферт Интернешънъл САЛ	Химимпорт Химцелтекс ООД
Иноферт 2001 ООД	Химимпорт Транс ООД
Еколенд Инженеринг ООД	Диализа България ООД
Химимпорт системс ООД	БКС Димитровград Консорциум АД
Терахим ЕООД	Нео Китен ЕООД
Нео титан ЕООД	Сдружение ФК Димитровград 1947
Неоплод ЕООД	Лотос ООД
Йордан Иванов ЕООД	СД Финес-КИ
БКС ЕООД	
Ем Ди инвест ЕООД	Ди Джи Ти Консулт ООД

Доставки от свързани лица

31.12.2009   **31.12.2008**
BGN '000   **BGN '000**

Материали

Други свързани дружества	686	1,879
Основни акционери	667	1,288
	1,353	3,167

Услуги

Основни акционери	160	436
Други свързани дружества	878	471
	1,038	907

ГРУПА НЕОХИМ

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2009 ГОДИНА

Стоки		
Други свързани дружества	6,312	-
Основни акционери	1	-
	6,313	-
ДМА		
Основни акционери	430	-
	9,134	4,074
Продажби на свързани лица	31.12.2009	31.12.2008
	BGN '000	BGN '000
Продукция		
Основни акционери	81,027	108,190
Други свързани дружества	417	98,411
	81,444	206,601
Възнаграждение за права върху търговски марки (роялти)		
Основни акционери	1,593	5,001
Услуги		
Основни акционери	470	1,254
Други свързани дружества	386	320
	856	1,574
Стоки		
Основни акционери	3,804	1,433
Други свързани дружества	-	1
	3,804	1,434
ДМА		
Основни акционери	423	-
Други		
Други свързани дружества	10	249
Основни акционери	21	31
	31	280
	88,151	214,890

Дружеството-майка получава приходи от роялти в размер на 1,472 х.лв. (2008 г.: 4,881 х.лв.) (Приложение №3) и предоставя на Евро ферт АД съгласно договор от 04.06.2001 г. и допълнително споразумение от 29.05.2006 г. изключителното право на ползване на търговска марка Неоферт (регистрационен №33171, регистрирана на 08.05.1998 г.) за срок до 31.08.2011 г. Реализираните приходи от предоставянето на това право през 2009 г. са в размер на 120 х.лв. (31.12.2008 г: 120 х.лв.) и са представени като други доходи от дейността.

Условията, при които са извършвани сделките не се отклоняват от пазарните цени за подобен вид сделки.

ГРУПА НЕОХИМ**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2009 ГОДИНА**

На 12 ноември 2009 е сключен нов договор за заем на Дружеството-майка с основния акционер Евро Ферт АД. Условиата по заема са както следва:

Цел на кредита:	За оборотни средства
Договорена сума:	5,000 х. лв.
Падеж:	15 декември 2010
Договорен лихвен процент:	6%
Обезпечение:	Няма
Салдо към 31.12.2009:	5,000 х.лв. (31.12.2008 - няма)

През 2009 Дружеството-майка е усвоило 7,000 х.лв. (2008: 51,983 х. лв.) и съответно възстановило средства по заеми за оборотни средства от Евро Ферт АД в размер на 2,000 х. лв. (2008: 51,983 х. лв.) и съответно са начислени разходи за лихви в размер на 32 х. лв. (2008: 204 х. лв.).

Краткосрочните вземания от свързани лица към 31 декември са както следва:

	31.12.2009	31.12.2008
	BGN '000	BGN '000
<i>Вземания по продажби в лева</i>		
Основни акционери	287	14
Други свързани дружества	29	214
	316	228
<i>Вземания по продажби във валута</i>		
Други свързани дружества	13	8
	329	236

Задълженията към свързани лица към 31 декември са както следва:

	31.12.2009	31.12.2008
	BGN '000	BGN '000
<i>Получени аванси за продажба на продукцията</i>		
Основни акционери	2,276	150
Други свързани дружества	-	14
	2,276	164
<i>Задължения по получен заем</i>		
Основни акционери	5,000	-
<i>Задължения за доставени материали, горива и услуги</i>		
Други свързани дружества	165	480
Основни акционери	1,419	34
	1,584	514
<i>Депозити</i>		
Други свързани дружества	17	5
	8,877	683

Съставът на ключовия персонал е оповестен в Приложение №1.1.

Възнагражденията и другите краткосрочни доходи на ключовия управленски персонал са в размер на 1,067 х.лв. (2008 г.: 1,397 х.лв.).

39. ЕФЕКТИ ОТ ИКОНОМИЧЕСКАТА И ФИНАНСОВА КРИЗА – 2008 И МЕРКИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА ВЛИЯНИЕТО Й

От края на 2008 г. негативно влияние върху стопанската обстановка в страната оказва световната икономическа и финансова криза, което по отношение на Групата се изразява в следните две последици:

- Нестабилност на световните цени на основната за дейността на дружеството-майка суровина – природния газ;
- Намаление на търсенето на продуктите на Групата, основно на чуждестранните пазари.

Предприетите мерки от ръководството за ограничаване негативното влияние върху дружествата от Групата на икономическата и финансова криза са насочени към:

- Търсене на нови възможности за реализация на продукцията на външни пазари и максимално запазване на постигнатите вече обеми на вътрешния пазар;
- Ограничаване на предприемани инвестиции под формата на дълготрайни активи за разширение на производствената дейност;
- Текущ контрол и оптимизиране на разходите;
- Повишаване на ефективността на труда.

Позицията на ръководството е, че Групата разполага с достатъчно ресурси, които заедно с предприетите мерки на този етап, биха могли да осигурят значително ограничаване на ефектите от кризата, като поддържа добър баланс при управление на паричните си потоци и да посреща регулярно своите задължения.

40. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет дружеството-майка е издължило в срок месечните вноски за януари и февруари 2010 г. в размер на 200 х.лв. дължими по Споразумение за разсрочено плащане на задължение към Булгаргаз ЕАД (Приложение № 25).

Към датата на одобрение на финансовия отчет дружеството-майка е договорило увеличаване на лимита на заем за оборотни средства от Евро Ферт АД от 5,000 х. лв. на 10,000 х. лв.

На 29 януари 2010 е подписан предварителен договор, съгласно Решение на Съвета на директорите на дружеството-майка от 28 януари 2009 за продажба на земя и сгради (търговска база) с балансова стойност съответно 112 х.лв. и 332 х.лв. и продажна цена 458 х.лв.